The Hebrew Journal

דער אידישער

זשורנאל

The Hebrew Journal

THE ONLY
SH DAILY
NO.

די איינציגע
אידישע צייטונג
אין אנטעריא.

VOLUME III. No 5649 | Toronto, Wednesday, July 28th, 1915 | י"ז אב פ' עקב תרע"ה. | מיטוואך דער 28-טער יולי, 1915. | PRICE: 1 CENT

A S Freidus
c/o The New York
Public Library
476 Fifth Ave
NEW YORK CITY

אלע אויגען קוקען איצט אויף לובלין - כעלם אייזענבאהן

די שלאכט בושעוועט אויפ'ן גאנצען מזרח פראנט

פעטראגראד, יולי 26.

די דייטשע אנגריפע אין דרום מזרח פון פולטוסק זיינען צוריקגעטריבען געווארען, די דייטשען באמבארדירען אבער אהן אן אויפהער אין די פאדערשטע פעסטונגען פון נאווא-געארגיעווסק.

די רוסען קליימען ווייטער דאס די דייטשע אנגריפע אויף די פאדערשטע פעסטונגען פון איוואנגאראד זיינען אויך ערפאלגרייך צוריקגעשטויסען געווארען, וועהרענד א פריכטליכע שלאכט געהט אן כמעט אויפ'ן גאנצען פראנט צווישען די טייכען וויעפזש און בוג. דער אפיציעלער בעריכט לויטעט ווי פאלגט:

דעם שונא'ס אטאקען צווישען טוקום און ריגא, וועלכע האבען זיך אנגעהויבען נאך שבת זיינען צוריקגעשטויסען געווארען מיט דער הילף פון שיפס קאנאנען פון דער ריגא'ר בוכטע.

אין צפון זייט פון טייך ניעמאן איז דער שונא צוגעקומען צום פאנעוועזש-קיידאנער פראנט. עס איז אויך פארגעקומען א שלאכט אויפ'ן וועג קיין קאוונא פון דרום מערב.

אויפ'ן טייך נארעוו אטאקירט דער שונא אונאויפהערליך, אהן ערפאלג, אונזערע פאזיציאנען פון טייך פיססא נעבען דארף סינוואלקי. אין דרום זייט פון ראזאן, נאך אן עקשנות'דיגער בעגעגעניש מיט די דייטשען, וועלכע האבען שוין אריבער געשפאנט דעם טייך נארעוו, האבען מיר זיי צוריקגעשטויסען ביז צום דארף ארזש וואו דער טייך ארזש הויבט זיך אן.

אין צפון זייט פון ווארשא אין דרום מזרח פון פולטוסק זיינען דעם שונא'ס אטאקען צוריקגעשטויסען געווארען.

אונבעדייטענדע אנגריפע האבען די דייטשען אנגעפאנגען געגען פאדערשטע פעסטונגען פון נאווא געארגיעווסקי.

אויף דעם לינקען ברעג פון דער ווייכסעל זיינען דעם שונא'ס אטאקען אויף איוואנגאראד'ס פאדערשטע פערטהיידיגונגס פאזיציאנען צוריקגעשטויסען געווארען מיט ערפאלג. עס געהט פאר א קאמפף פון ארטילעריע צווישען דער ווייכסעל און וויעפזש.

א שטארקע שלאכט געהט אויף אן צווישען וויעפזש און בוג. דעם 25-טען האט דער שונא אטאקירט דעם גאנצען פראנט מיט דער אויסנאהמע פון דעם געגענד וואס געפינט זיך גאנץ נאהענט פון וויעפזש.

אין צפון זייט פון גרובערכאוו האט דער שונא ענערגיש אטאקירט מיט שטארקע טרופען, אונזערע טרופען האבען אבער כמעט אלע אטאקען צוריקגעשטויסען און האבען ערפאלגרייך געגען-אטאקירט.

אויף דיזען פראנט איז קיין ענדערונג פארגעקומען אויסער אין איינינע דערפער וועלכע געהען איבער פון האנד צו האנד.

לאנדאן, יולי, 27.

דער גרויסער מאסשטאב פון דער דייטשער בעוועגונג אין דעם מזרח שלאכט פעלד ציהט איצט די אויפמערקזאמקייט פון די ענגלישע בעאמטע און פון דעם פובליקום. לויט די לעצטע ידיעות האט גענעראל פאן בילאוו'ס 30 טויזענדיגע קאוואלעריע האט זיך אויסגעדרעהט פון ריגא צו דרום צו, און זיי געפינען זיך 80 מייל פון דער אייזענבאהן וואס פעראייניגט פעטראגראד מיט ווארשא.

אויף אזא אופן דערנעהנטערט זיך די דייטשע צפון ליניע צו דער הויפט צפונ'דיגער אייזענבאהן ליניע קיין פעטראגראד, וועהרענד די דרומדיגע ארמיי געהט אויף דעם זעלבען אופן נעהנטער צו דער דרומ'דיגער אייזענבאהן הויפט ליניע וואס לויפט קיין אדעססא.

ווי די ענגלישע צייטונג "טיימס" ערקלעהרט קען די מענשליכע געשיכטע ניט אנווייזען קיין גלייכען צו אזא גרויסען מאסשטאב ווי די דאזיגע בעוועגונג פון ארומרינגלען איז.

די "טיימס" גלויבט דאס די דאזיגע אפעראציעס זיינען א ווירקליכע סכנה ניט נאר פאר ווארשא, נאר פאר דער גאנצער סיסטעמע פון אייזענבאהן פערצווייגונגען פון וועלכע ווארשא איז דער צענטער און עס איז איצט א גרויסע ווארשיינליכקייט אז די דייטשען פלאנעווען ארום צו רינגלען די גאנצע רוסישע ארמיי אין יענעם געגענד.

די דאזיגע צייטונג דייטעט אן, דאס דער פאל פון ווארשא וועט האבען א וויכטיגע בעדייטונג פאר מערב זייט אויך, ווייל דאס וועט הייסען אז פאר אן אונבעשטימטער צייט וועט רוסלאנד ניט האבען די מעגליכקייט אנצופיהרען אן ערפאלגרייכען אנגריף און דאס די הויפט מאכט אנצופיהרען אן אפענסיווע וועט ליגען אין די הענד פון די דייטשען.

דער היינטיגער אפיציעלער סטייטמענט פון פעטראגראד וועלכער זאגט אז די דייטשען זיינען צוריקגעשטויסען געווארען אויף איין פונקט ביים טייך נארעוו האט אביסעלע לאנדאן בערוהיגט, ווייל די היגע מיליטערישע עקספערטען זיינען דער מיינונג אז די ענדגילטיגע רעזולטאטען זיינען הויפטזעכליך אבהענגיג פון דעם צי רוסלאנד וועט זיין אימשטאנד צו פערציהען איהר ווידערשטאנד ביז דער קלימאט וועט זיך ענדערען, ווייל אזא ענדערונג וועט אין גאנצען צושטערען דעם דייטשען געפלאנטען מארשרוט.

דער הויפט פונקט איז לובלין-כעלם

לאנדאן, יולי, 27.

פעלדמארשאל מעקענזען האט גענומען איינינע דערפער אויף זיין וועג צו דער כעלם-לובלין אייזענבאהן, צווישען דער ווייכסעל און בוג און די עסטרייכער דורך א נעגען אטאקע ביי סאקאל, האבען פערכאפט פאזיציאנען וועלכע זיי רעכנען וועט מאכען דעם דייטשען פליגעל זיכער.

וועגען די נעגען אטאקען אויף הינדענבורג זאגט פעטראגראד אז עס איז די רוסען געלונגען צוריק צו טרייבען די דייטשען אויף איינינע פונקטען צום צפון ברעג פון טייך נארעוו, וועהרענד בערלין זאגט, אז דאס איז די רוסען ניט געלונגען, און, פארקעהרט, דאס די דייטשע לעגיאנען געהען פאראווערטס קיין מזרח צו.

אין דרום זייט געהען די דייטשען פאראווערטס צו מזרח צו דער ווילנא-פעטראגראד אייזענבאהן, כאטש עס איז א זעהר לאנגע שטרעקע.

איבעראל זיינען די שלאכטען היים, און לויט די קריטיקער זאגען ווענדעט זיך אין גאנצען אין דעם פונקט לובלין-כעלם אייזענבאהן.

אונטערזוכונג פון שיקאגאר טראגעדיע אנגעהויבען

שיקאגא, יולי, 27.

היינט האט זיך אנגעהויבען די אונטערזוכונג וועגען דער גרויסער טראגעדיע מיט דער עקסקורשאן שיף "איסטלענד" וועלכע האט זיך איבערגעקעהרט.

די ערשטע עדות וואס זיינען פארגערופען געווארען זיינען געוועזען מיטגליעדער פון דער מאנשאפט וואס האבען געארבייט אויף דער דאזיגער שיף. א פאליסמאן האט זיי געבראכט פאר דער דזשורי.

פארמעל איז קיין קלאגע געמאכט געווארען געגען די מאטראזען וועלכע זיינען פערהאלטען געווארען אלס עדות.

די דזשורי איז איינגעשווארען געווארען נאך שבת, און נאכהער האבען זיי אונטערזוכט די שיף און אויך די קערפערס פון די אונגליקליכע קרבנות.

פארשטעהער פון סטייט אטארני קאוין, די אייגענטהימער פון דער שיף, און צעהנדליגע אדוואקאטען וועלכע האבען פערטראטען פערשידענע אינטערעסען האבען פערנומען פלעצער נעבען קארנער האפמאן.

דער ערשטער עדות וואס איז פארגערופען געווארען איז געוועזען ראבערט מור א פאסאזשיר אויף דער איסטלאנד. מור האט ערקלעהרט דאס ער איז ארויף אויף דער שיף זיעבען אזייגער אין דער פריה און דאס ער איז געוועזען אויף איהר ווען זי האט זיך איבערגעקעהרט.

דער קארנער האט איהם געבעטען ער זאל אויסמאהלען דייטליך וואס דארט איז פארגעקומען.

"אזוי ווי איך בין ארויף אויף דער שיף, האב איך בעמערקט ווי א גרויסע צאהל וואסער לויפט פון א פייפ פון א זייט אין דער שיף. דעם ערשטען צייכען אז די שיף געהט זיך איבערקעהרען האב איך דערזעהן א פערטעל נאך זיעבען. איך בין דאמאלס געוועזען אויף א פארענטשע אויפ'ן צווייטען דעק ווען דער רעפרידזשערייטאר אין דער באר האט אנגעהויבען איבערצוגעהען. אכט אדער צעהן מינוטען זיינען פערבייגעגאנגען פון דער מינוט וואס זי האט אנגעהויבען זיך איבערצוקעהרען ביז זי האט זיך איבערגעקעהרט".

„איך גלויב, אז ווען מען זאל געוועזען דעם עולם ווארנען איז געוועזען גענוג צייט אז די גאנצע שיף זאל זיך אויסליידיגען פון מענשען".

קיין ווארנונג איז ניט געגעבען געווארען. ווען די שיף האט זיך איבערגעקעהרט בין איך אריין געווארפען געווארען אין וואסער אריין און בין געראטעוועט געווארען מיט א צאהל אנדערע".

"עס איז קיין אויפרעגונג ניט געוועזען, האט דער עדות געזאגט, ביז עס איז שוין געוועזען געפעהרליך".

"די בעסטע בעווייזע אין דער "איסלאנד" טראגעדיע געפינען זיך אויפ'ן גרונד פון שיקאגא ריווער, ווען אבער דער אמת וועגען דעם אונגליק וועט זיך ארויסווייזען וועלען די שולדיגע מוזען ליידען". האט ערקלעהרט ווּמ. ס. רעדפיעלד דער סעקרעטער אף קאממערס.

וויליאם הולל, דער דזשענעראל מענעדזשער פון דער סיינט דזשאזעף שיף קאמפאני, ווערט בעוואכט פון דעטעקטיוס; דיזער מענעדזשער, זאגט מען, האט געגעבען אן ארדער דעם קעפטען דאס יעדעס מאל ווען די שיף "סיטי אף גרענד רעפידס" וועט ערשיינען אויף דעם זעלבען טייך מוז די „איסטלענד" זיך רייסען מיט איהר און זי איבעריאגען.

דער סטייט אטארני זאגט, דאס זייט 1913 ביז 1915 האט מען געמאכט פלאץ אויף דער שיף אז אנשטאט 553 טאן זאל זי קענען טראגען 2 טויזענד טאן.

אזוי האט מען דאס צוליעב פראפיט, אומגעבראכט אזוי פיעל — אונגעפעהר 14 הונדערט — אונשולדיגע מענשען מיט קליינע קינדערלאך.

עסטרייכער פערלאזען באלד גאריציא

זשענעווא, יולי, 27.

א דעפעשע פון לאיבאך צו דער "טריבון" זאגט:

נעכטען האבען די עסטרייכער אנגעהויבען צו פערלאזען גאריציא.

מען ערווארטעט אויף יעדע מינוט אז די עסטרייכער וועלען אויף פאדנארא אויסלעדיגען.

אלע צוגען פון גאריציא זיינען רעזערווירט פאר די טרופען, אמוניציע און שפייז וועט מען אוועקפיהרען שפעטער צו. די ארבייטער האט מען געארדערט אבצושטעלען די בעפעסטיגונגס ארבייט.

אלע שריטע זיינען שוין גענומען געווארען צוריק צו ציהען זיך אויף א גרויסען מאשטאב.

די עסטרייכישע טרופען וועלכע האבען געהיט דעם וועג קיין טריעסט ביי דארבערדא האבען ניט געקאנט אנהאלטען זייערע פאזיציאנען.

דעם קארסא געגענד מיט דער אויסנאהמע פון א פאר טרענטשעס, האבען די איטאליענער אין גאנצען פערכאפט. די עסטרייכער האבען דארט פערלוירען אין צוויי טעג 2 טויזענד מאן.

דער גרויסער איטאליענישער אנגריף אויף די ברענעס פון דעם טייך איסאנדזא געהט אן טעגליך פאראווערטס און פאראווערטס.

טערקען קליימען א זיג

קאנסטאנטינאפאל, יולי, 27.

אן אפיציעלער טערקישער בעריכט לויטעט:

א קליינע טערקישע מחנה פון מרגלים האבען פערכאפט יולי דעם 25-טען נעבען סעדדול-באהר א טהייל פון דעם שונא'ס טרענטשעס און האבען פערניכטעט די פערטהיידיגער. מיר האבען פערנומען 400 ביקסען מיט א צאהל אמוניציע און איינינע זעק פול מיט באמבעס.

איין סטרייק געסעטעלט א צווייטער ערקלעהרט.

ניו-יארק, יולי, 27.

די סטרייקערס פון דער סטענדארד אויל קאמפאני האבען היינט אויף א מיטינג אין באס געשטימט אנצונעהמען דעם פארשלאג פון ג. ב. הענעססי, דער פלענט סופעראינטענדענט, און עס איז א סברא אז זיי געהען מארגען צוריק צו דער ארבייט.

דזשערזי סיטי נ. דזש., יולי, 27

אלע ארבייטער וואס זיינען בעשעפטיגט ביי דער פירמא "איגל אויל, וואורקס" זיינען היינט ארויס אין סטרייק זייער צאהל איז מעהר ווי 2 טויזענד

די פראנצויזען ערפאלגרייך.

פאריז, יולי, 27.

לויט אן אפיציעלער ידיעה פיהרען די דייטשען אן אן אטאקע אין דעם ארגאן, וועהרענד די פראנצויזען זיינען די אנגרייפער אין ביידע עקען פון דער ליניע.

פינף באמבעס האט א דייטשער אוויאטאר געווארפען אויף דונקירק עס האט אבער גאר ניט געשאדט.

אין דער וואזש האבען מיר בעפעסטיגט און פערגרעסערט אונזערע פאזיציאנען.

פראנצויזישע סובמארין פערניכטעט?

בערלין, יולי, 27.

די פראנצויזישע סובמארין מאריאט איז פערניכטעט געווארען פון א דייטשער סובמארין יולי דעם 26-טען ביי די דארדאנעלען לויט א דעפעשע פון קאנסטאנטינאפאל צו דער „מיטאג צייטונג".

31 מיטגליעדער פון איהר מאנשאפט זיינען געפאנגען.

אנטיסעמיטישע צייטונג בעשטראפט.

דער "ראסטאווסקי ליסטאק" אן אנטיסעמיטישע צייטונג איז בעשטראפט געווארען מיט 100 רובעל פאר אגיטירען געגען אידען.

אדעסער אידען העלפען די געטריבענע

לאנדאן: — די לעצטע גירושים אויף אידען אין די געגענדען ביי דער עסטרייכישער גרעניץ האבען ארויסגערופען אן ענערגישע טהעטיגקייט ביי די אידען אין אדעס. זיי ערווארטען א: א גרויסע צאהל פון די אונגליקליכע געטריבענע אידען וועלען אנקומען אין אדעס און זיי האבען געמאכט אלע פארבערייטונגען צו קענען אויסהאלטען א גרויסע צאהל אזוי שנעל ווי זיי וועלען אנקומען אין שטאדט.

א מאס-מיטינג פאר די מלחמה קרבנות.

דער קאנפערענץ פאר די מלחמה קרבנות אראנזשירט א גרויסע מאסען-פערזאמלונג אין מאסעי האל אויף זונטאג דעם 8-טען אויגוסט.

— 0 —

אידישע סאלדאטען פערוואונדעט.

צווישען די לעצטע קענעדער פערוואונדעטע סאלדאטען געפינט זיך אויך דער אידישער סאלדאט ל. דזשאזעף פון דעם 4-טען אינפאנטעריע באטאליאן

צווישען די דערהרגעטע זענען דא דז. סירווינסקי 8-טער באטאליאן און וו ה. דזשייקאבס 10-טער באטאליאן.

ביים מיטינג פון סיטי קאנסיל

—) : : (—

ביים מאנטאגדיגען מיטינג פונ'ם סיטי קאנסיל האבען די שטאדט-טאטעס גאנץ גוט געשוויצט. זיי האבען געהאט צו פערהאנדלען פיעל שטאדטישע ביזנעס חוץ די פיעלע דעבאטען און גלאט קיבוצעריי, איז דער סך הכל פונ'ם מיטינג דער פאלגענדער דאס הייסט די פאלגענדע פונקטען זענען דורכגעגאנגען:

עס איז בעשלאסען געווארען צו שטיצען מיט 1000 דאלאר יעדען רעגימענט, וואס עס איז דא אין טאראנטא צו העלפען זיי שאפען רעקרוטען, 250 דאלאר איז בעשלאסען געווארען צו געבען צו קויפען ספארטינג זאכען פאר די סאלדאטען וועלכע לעהרנען זיך אין די ניאגארא קעמפס. 5000 דאלאר איז בעשלאסען געווארען אויסצוגעבען אויף פאטריאטישע מיוזיק בענדס.

עס איז דורכגעגאנגען א רעזאלוציאן, אז אויף שטאדטישע ארבייט זאלען פריהער פאר אלעמען צוגענומען ווערען סאלדאטען וועלכע האבען זיך צוריקגעקעהרט פון די שלאכט פעלדער. עס איז אויך בעשלאסען געווארען צו אינשורען אלע טאראנטער סאלדאטען און אויך די נויירסעס, וועלכע געהן אוועק צו די שלאכטפעלדער.

עס איז אויך בעשלאסען געווארען אויסצוגעבען א סומע פון 51.000 דאלאר אויסצובעסערען דעם סוער סיסטעם אויף סאנטקלער עוו. און ראסעל היעל ראוד.

בעשלאסען צו בעקומען 108.000 דאלאר פאר שטאדטישע קארליינעס.

בעשלאסען צו בעווילינגען 5000 דאלאר אויך צו העלפען די קענעדער קריעגס געפאנגענע אין דייטשלאנד

אויך בעשלאסען צו געבען 40.000 דאלאר פאר בויען נייע געביידעס אויף דער פרויען פארם און נאך איינינע קלענערע זאכען.

די שטאדט-טאטעס זענען אזוי ביזי, אז זיי האבען בעשלאסען נאך ניט צו נעהמען קיין האלידעים דעם זומער ווייל די שטאדטישע געשעפטען זענען אזוי וויכטיג דאס די שטאדט-טאטעס דארפען אימער זיין אם פלאץ עס צו פערהאנדלען.

צווייפעלט צו פרענק וועט בלייבען לעבען

אטלאנטא, דזשארדזשיא.

פרענק'ס טעג זיינען געצעהלטע. גאווערנאר העריס האט צוזאמען מיט מיטגליעדער פון דער פריזאן קאמישאן בעזוכט די סטייט-פריזאן פון מיללעדזשוויל לעצטען שבת צו אונטערזוכען די אטאקע, וואס איז געמאכט געווארען אויף לעא פרענק פון דעם פריזאנער וויליאם גרין.

ווען דער גאווערנאר האט בעטראכט פרענק'ן און געזעהן די וואונד וואס ער האט אויפ'ן האלז האט ער אויסגעדריקט א מיינונג, אז ער גלויבט ניט פרענק זאל בלייבען לעבען.

פאליסמאן ריזיקירט מיט זיין לעבען אבצושטעלען א פערד

צוויי פערד וועלכע זענען געווען איינגעשפאנט אין א וואגען פון די דאמיניאן עקספרעס קאמפאני און זענען געשטאנען ארום א פרוכט מארקעט אויף יאנג סטריט האבען זיך ווייזט אויס פאר עטוואס דערשראקען און אין א ווילדען צושטאנד האבען זיי גענומען לויפען איבער יאנג סטריט. די פערד האבען צוריסען די הארנעס אין וועלכע זיי זענען געווען איינגעשפאנט, האבען פערביי לויפענדיג ארונטערגעריסען צוויי פאסט קאסטענס צוזאמען מיט די סלופעס.

פיעלע פערביי געהער האבען זיך גערעטעוועט אין צייט אום ניט צוטראטען צו ווערען פון די פערד. א פרוי מיט א קינד איז שיעור ניט צוטראטען געווארען פון זיי.

אלע פערבייגעהער זענען אין א ווילדער פאניק צולאפען. עס האט זיך ניט געפונען איין מענש, וועלכער זאל פרובירען אבהאלטען די צווילדעטע פערד, ביז עס איז געקומען צולויפען פאליסמאן מיטשעל. ער האט זיך גענומען נאכיאגען נאך די פערד און האט זיי געכאפט אויפ'ן קארנער יאנג און פראנט סטריט.

דער פאליסמאן האט זיך גענוג אנגעהארעוועט ביז איהם האט זיך איינגעגעבען זיי אפצושטעלען.

דער דרייווער פון די פערד איז געווען פיטער סטיווענסאן פון 49 אלקאר עוו. פארוואס די פערד האבען זיך דערשראקען איז אונבעוואוסט.

טערקען האפען אויף שלום

זשענעווא, יולי, 27.

דער טערקישער יוסטיץ מיניסטער, ענדיעמקדען עפפענדי, וועלכער איז מיט א וואך צוריק געקומען קיין שווייצאריען איז אפערירט געווארען אויף אן אפענדיקס, און מען האט פון איהם ניט געקאנט ארויסקריגען וואס עס איז וועגען זיין לאנד; פון זיין בעגלייטער אבער, פאססום עפפענדי האט מען ווי עס איז פאלגענדעס יא ארויסגעקראגען:

"טערקיי האט קיין קריעג ניט געוואלט און וואלט מיט גרויס פערגעניגען שוין געוואלט זעהן א ענדע צו דער גאנצער חתונה. קיין באזונדערען שלום אבער וויל טערקיי ניט. אמת דורך דעם וואס מען לאזט ניט דורך קיין אמוניציע דורך רומעניען פיהלען מיר א מאנגעל אין קריעגס מאטעריאלען מיר ארבייטען אבער שווער ביי קאנסטאנטינאפאל, וועלכע איז גוט בעפעסטיגט און וועט קענען אויסהאלטען א זעהר לאנגע צייט. נביאות זאגען די ענדע קאן נאטירליך קיינער ניט. די טערקישע סאלדאטען שלאגען זיך מיט גרויסען העלדענמוט וויסענדיג דאס עס איז א פראגע פון טויט אדער לעבען, און דאס אויב מיר פערלירען איז א ענדע צו אונזער נאציאנאלער פרייהייט.

די קירצליכע באלקאנישע קריעג איז געווען א קריעג ניט קיין גערעכטע, ווייל טערקיי האט געגעבען מעהר פרייהייט צו איהרע מאקעדאנישע אונטערטהאנען ווי זיי האבען איצט".

אטאווא וועט ניט ארעסטירען.

אטאווא, יולי 27.

אין אטאווא וואטשט מען גוט די לאגע אין מאנטרעאל וואו דער המון שרייט תמיד ארונטער רעדנער וואס אגיטירען פאר רעקרוטירונג, קיין שריטע וועגען ארעסטירען וועמען עס איז אין נאך ניט גענומען געווארען און עס איז א גרויסע פראגע צי מען וועט נעהמען וועלכע עס איז שריטע וועגען דעם.

מען דענקט דא אז די גאנצע שולד איז פון די נאציאנאליסטען וועלכע ווערען אונטערגעהעצט פון א געוויסער פראנצויזישער צייטונג. מען וועט אבער די הויפט פיהרער ניט ארעסטירען כדי זיי ניט צו מאכען פאר מארטירער.

געלד ווערט געשיקט נאך רוסלאנד נאך דעם טעגליכען קורס מעלוויל דייוועס און קא. לימיטעד 24 טאראנטא סט. טעלעפאן מיין 2010
מיר גאראנטירען זיכערע ערהאלטונג אדער די געלט צוריק אין 30 טעג

וואס איז דער אונטערשיעד?

צווי ביזנעסלייט אין דער זעלבער ליין

איינער ווערט פון טאג צו טאג רייכער און דער צווייטער — שטעהט אויף אן ארט און מוטשעט זיך.

דער ערשטער אדווערטייזט, און דער צווייטער ניט

דער ערשטער ווערט ניט מיעד דערציילענדיג יעדען אז ער האט עפעס צו פערקויפען, און דער צווייטער האלט עס בסוד, און שפארט א פאר סענט. און האט ניט קיין קונים און ניט קיין געלד...

קלוגע סוחרים האלטען אין איין אדווערטייזען, זיי ווערען גאר ניט מיעד!

ווער עס ווייס דעם סוד פון אדווערטייזען, מוז סוף כל סוף זיין ביזנעס ארויפארבייטען.

קימט אין אפיס

פון

,,אידישע זשורנאל"

און אדווערטייזט:

אז איהר האט סחורה צו פערקויפען.

אז איהר פאבריצירט א געוויסען ארטיקעל.

אז איהר קויפט געוויסע סחורה.

אז איהר דארפט ארבייטער.

אז איהר זוכט ארבייט.

אז איהר ווילט אייערע רומס פערענטען.

אז איהר זוכט רומס.

קורץ פעהיגע סוחרים אדווערטייזען און האבען הצלחה

Real Estate
ריעל עסטייט

א פלעט צו פערדינגען פון 3 אדער 4 רומס מיט אלע קאנוועניענסעס בילינ רענט. פרעגען 199 בראנזוויק עוועניו.
3114—7—28

צו פערקויפען א 16 רומיגען האטעל און כשר רעסטאראנט. דאונטאון, באפאלא, ניו יארק. קעש איינגאהמע טעגליך פון 50 ביז $100. ליעז פאר 5 יאהר. רענט בלויז $150. דער האטעל און רעסטאראנטס אינווענטארי איז ווערטה ווענינגסטענס $5000. צוליעב סכסוכים אין פארטנערשיפ וועל איך אפפערען דעם האטעל פאר $2500 פאר האלב קעש. בעלענס צום אבצאהלען ווי איך איז בעקוועם. דאס אי זאן אמתער בארגיין.

Williams Business Exchange
366-368 Ellicott Square
Buffalo, N. Y.
3172—7—28

זעהר בילינ צו פערענטען א סטאר און א סינגעל הויז, 7 רומס, אלע קאנוויניענס, סטאר און סטאק צו פערקויפען אורזאכע איך פאהר אין קאנטרי, איך קען שיקען דעם יעניגען ווער עס וועט קויפען פאלטרי פון קאנטרי. פרעגען 23 מאריא סטריט דושאנקשאן.
3167—30—7

צו פערענטען א הויז פון 9 רומס מיט אלע קאנוויניענס אין 74 עלם סטריט פרעגען 72 עלם סטריט.
3166—7—29

א סאליד בריק הויז פון 5 רומס מיט אלע קאנוויניענס צו פערקויפען. זעהר בילינ, פרעגען 34 קאר סטריט.
3201—7—28)

צו פערענטען א שעהנע פארנישד רום פאר יונגעל אדער פאר א קאפל. האט וואטער היטינג, עלעקטריק לייט, רענט זעהר בילינ, פרעגען 153 מארקהעם סטריט, ניער ארטהור סטריט.
.7—30)

צו פערענטען א דאבל סטאר 5 רומס מיט אלע קאנוויניענס, לענסראן נעבען בלור. פאסענד פאר עני ביזנעס. רענט 20 דאלאר. פרעגען וועבער 76 באלדווין סט. פאן קאלעדזש 83.
3212—7—29)

א פלעט פון 3 רומס עלעקטריק פיקשורס און גאז צו פערענטען פיר איין קאפעל. פרעגען 56 באדרען סט.
3210—7—29)

צו פערענטען א פלעט 3 רומס גאז און עלעקטריק, סינק אין קיטשען, 229 בעווערלי סט.
3209—8—2)

צו פערקויפען א גראסערי סטאר אין 170 אנטעריא סטריט, גאראנטירט א פיינעם לעבען צו מאכען. מיין עקוויטי איז זיין עקוויטי איז $1500. עס וועט ווערען פערקויפט פאר עני אפפער.
נאכפרעגען 207 פאלמערסטאן עוועניו
3183 —31—7

צו פערענטען א בריק הויז 123 ווידזשאר סטריט, 6 רומס, פריש געפייערט און באטה. סייד ענטרענס, גרויסער שעד שוין איין צו מופען בילינ רענט. נאכצופרעגען 204 מעקאל סטריט, הארנבלאס.
3184—29—7

א פלעט צו פערענטען, אלע קאנוויניענס, ניי דעקארייטעט אין פיינעם אידישען געגענד, בילינ רענט.
פרעגען 120 דעניסאן עוועניו.
3200—7—31

א 6 רומיגע הויז נייע דעקארייטעט קלאזעט און באטה, 12 דאלאר א מאנאט נאכפרעגען 120 דעניסאן עוועניו.
3179—7—31

צו פערענטען 2 גרויסע רומס. סעפערעט עז, א האל צום קאכען אויך א דאבל פארלאר, פאר א קאפל. אלע קאנוויניענס גלייך אריין צו מופען 48 ווידמאר סטריט
3185—29—7

צו פערענטען א פארנישט רום אויף א גרויסע סטייבעל. פרעגען 62 קעמעראן סטריט.
3218—28—7

צו פערענטען א 12 רומס קאטעדזש. פרעגען 10 וואלליים עוו.
3214—28—7)

טעראליסטריט קארנער אינוועסטמענט, בילינ 100 פוס פראנט, 6 הייזער, גוטע רענט ליסט האלדער פראפערטי 21 יאהר ליסט ענד ריניובעל 4000 דאלאר, אויף איין סעקאנד מארגעדזש וועט קענען קויפען. שרייבט ,,זשורנאל" באקס 250
3216—7—30)

10 דאלאר א מאנאט א סטאר מיט 4 רומס עדווארד סט. פרעגען 10 ד'ארסי סטריט.
3217—7—30)

איזידאר עטינסאן פון 807 קווין סט. וועסט און דייוויד אלעקסאנדער 66 וואלזלע עוו. האבען פריוויליג ארגאנזשירט איין אפענעייר מיטינג אין קארנער טשעסטנאט און ענגעס און געקאלעקטעט פיר די מלחמה ליידענדע $4.00 צווישען א קליינער צאהל אידען אויפ'ן קארנער.

די געלד איז געבראכט געווארען צו מר. ה. דווארקין דורך הערי סטארקמאן, 122 עליזאבעט סט. און איז איבערגעגעבען געווארען צו ה. וויינבערג פרעזידענט פונ'ם ''אידישען זשורנאל''

צו פערענטען א הויז 6 רומס מיט אלע קאנוויניענס און סטייבעל פאר 12 דאלאר א מאנאט.
נאכפרעגען 164 דזשאהן סטריט ביי מר. גאלד.
3163—28—7

אידישער סטודענט וויים גוט רוסיש גיט לעסאנס אין ענגליש. לאנגע עקספיריענס. אייניגס 233 סימקא סט. טעלעפאן אדלייד 1543.
2048—8—10

דארפט איהר א גוטען עקזאמענער ביי קלאוקס?
אויב יא, דאן שרייבט אין ,,זשורנאל" באקס 300. איהר וועט זיכער קיין חרטה האבען.

פערלאנגט א מיידעל אדער א פרוי פאר הויז ארבייט און קאכען 20 ביז 25 דאלאר א מאנאט. נאכפרעגען 306 קווין סט. וועסט.
3208—7—929)

פערלאנגט אפרייטארס צו קלאקס. גאר גוטע זאלען זיך מעלדען אין 1 בעווערלי סטריט.
3213—7—28)

פערלאנגט א גוטער קענוועסער פאר לאנדרי, שרייבען אין ענגליש ,,זשורנאל" באקס 41.
3205—7—29)

פערלאנגט צו מענס קלאדינג פוירסט קלעס פרעסערס. פרעגען טאראנטא קלאדינג מענופעקטשורינג קאמפאני 206 עדלייד וועסט. ביי מר. ראזמינסקי.
3220—28—7)

פערלאנגט א מיידעל פאר לייכטע הויז ארבייט. פרעגען 152 סט. פעטריק סטריט.
3215—28—7)

שטאדטישע נייעס בקיצור.

א געוויסע היגע פרוי האט געבעטען ארינגעשיקט א בריעף צום היגען סיטי מעיאר טשורטש, פארשלאגענדיג איהם מען זאל אנפאנגען צו לערנען פרויען די סאלדאטסקע קונסט, זיי זאלען זיין האום גארדס.

די שרייבערין שרייבט צום מעיאר, אז זי האט דריי ברידער און דריי שוואגערס אויפ'ן שלאכטפעלד איהר פאטער איז א סאלדאט אין די האום גארדס אין ענגלאנד, און פאלגליך וויל זי אויך דינען איהר פאטערלאנד.

צו דער סיטי מעיאר וועט זי פאלגען בלייבט איבער צו זעהן.

די ארבייטער פון דער קאנסאמערס גאז קאמפאני, צוזאמען מיט דער קאמפאני וועלען געבען געלד צו קויפען א מאשין ביקס פאר דעם באטאליאן, וועלכער געפינט זיך אויף יענער זייט ים.

די רייפעל אסאסיאיישאן בעשטעהט פון 450 ארבייטער, וועלכע ארבייטען פאר דער קאמפאני.

די באארד אף קאנטראל האט אויך איהר געבעטען אין דער פריהערדיגער זיצונג בעשלאסען צו פערקלענערען די געהאלט פון'ם דזשענעראל גאווערנאר טשעמבער, אויב עס וועט זיך ארויסווייזען דאס ער וועט נאכאמאל פערשפארען פרויען אין אן איינצעלנער צעלע

דער שעריף האט בעריכטעט צו דער באארד אף קאנטראל, דאס גאווערנאר טשעמבערס האט פערשפארט א פרוי אויף צוויי טעג אין אן איינצעלנער סעלע, פאר ניט גוטער אויפפיהרונג.

,,מיר ווילען דא ניט האבען קיין דייטשע מעטהאדען" האט דער סיטי מעיאר בעמערקט, און אויב ער וועט עס טהאן נאך אמאל, וועט ער דערפאר בעשטראפט ווערען דערמיט, וואס מען וועט פערקלענערען זיין געהאלט.

קענעדע האט געמאכט פיעל קוילען פאר די ''עלייעס''

גענעראל אלעקסאנדער בערטראם, טשערמאן פון דער קאמיטע וועלכע האט אונטערזוכט אלע פאבריקען אין דער פראווינץ אף אנטאריא, וועלכע מאכען אמוניציאן פאר די ''עלייעס'', האט ערקלעהרט, אז קענעדע האט געמאכט פאר 125.000.000 דאלאר קוילען פאר די ארמייען פון די ,,עלייעס''

דער טשערמאן האט אויך שטארק געלויבט די קענעדער מאנופעקטשורערס דערפאר, וואס זיי מאכען ארבייט, וועלכע זיי האבען ניט געוואוסט און האבען קיינמאל ניט געמאכט פריהער.

ער האט זיך אויך אויסגעדריקט אז מעהר ארדערס פאר אמוניציאן וועט אנקומען פאר קענעדע.

נאך פיער שליסען זיך אן אלס וואלונטירען.

חוץ די 19 נעמען, וועלכע מיר האבען שוין געדרוקט אין ''זשורנאל'', וועלכע האבען זיך אנגעשלאסען אלס וואלונטירען, האבען מיר נעכטען ערהאלטען נאך פיער נעמען.

ל. אידעלמאן 286 קווין איסט.
ד. גאלד 4666 טעראלי סט.
וו. פישער 82 בעלוויו עוו.
סעם ווערניק 119 מיידזשאר סט.

כען דארף אבער ווענינגסטענס האבען 50 וואלונטירען.

ווער איז נעקסט?

די שעהנע רבקה

אן אריגינעלער און שפאנענדער ראמאן פון דעם אידישען לעבען אין רוסלאנד און קענעדע

געשריבען פארן ''אידישען זשורנאל''

פון ב. באראץ

(58־טע פארטזעצונג)

רבקה'לע איז די גאנצע צייט געזעסען און האט זיך צוגעהערט צו דאס וואס די מיידלאך האבען צווישען זיך גערעדט. זי האט ניט געוואוסט וועגען וואס זיי ריידען און וועגען וואס עס האנדעלט זיך זי האט ניט געוואוסט וואס עס הייסט יוניאן און וואס דאס מיינט. זי האט בלויז פערשטאנען אין זיך אז די מיידלאך בעקלאגען זיך אויפ'ן פארמאן אז ער איז א שלעכטער.

איך האב אויף איהם ניט וואס צו בעקלאגען זיך, האט זי זיך געטראכט, הלואי אויף ווייטער. דערווייל איז ער צו מיר זעהר גוט. ווען ניט ער וואלט זיך זאגאר ניט געוואוסט ווי מען ציהט אריין א נאדעל אין א פאדעם. זי האט זיך פלייסיגער גענומען צו דער ארבייט און האט זאגאר דעם קאפ ניט אויפגעהויבען. באלד האט אנגעפאנגען צו קלינגען די מיידלאך האבען איבערגעריסען זייער געשפרעך און זענען צולאפען ווי פון א פייער. דאס איז מען געגאנגען פאר מיטאג.

די ערשטע צייט האט רבקה'לע געארבייט גאנץ שווער. זי האט זיך אריינגעטהאן אין דער ארבייט מיט לייב און לעבען. קיין אנדער אינטערעס האט זי ניט געהאט, ווי צו ארבייטען. די האפנונג צו געפינען איהר מוטער איז ביי איהר אין גאנצען פערשוואונדען. זי האט עס כמעט אויפגעגעבען ווייל זי האט ניט געזעהען קיין וועג ווי אנצופאנגען זוכען איהר מוטער. ערשטענס ווייס זי ניט אויב די מוטער איז דא אין טאראנטא, אלעס וואס זי ווייס איז אז דער געהיימניספאלער שרייבער האט איהר געשריבען אז איהר מוטער איז דא אין טאראנטא. אליין אבער ווייסט זי גארנישט און יענער געהיימניספאלער שרייבער ווייזט זיך ניט מעהר און לאזט פון זיך אגאר ניט הערען. צווייטענס איז זי נאך אין שטאדט גאנץ פרעמד און ווייס קיינעם ניט.

רבקה'לע האט זיך דעריבער בלויז אבגעגעבען פלייסיג מיט איהר ארבייט. האט מיט קיינעם ניט גערעדט און האט מיט קיינעם קיין געשעפטען ניט געהאט. זי פלעגט קומען אין דער פריה זיך אוועקזעצען ביי דער ארבייט. ביי טאג געהן צו מיטאג און דאן זיצען און ארבייטען ביז פארנאכט. זי האט מיט קיינעם ניט געשלאסען קיין בעקאנטשאפט. זי פלעגט בלויז ריידען מיט ראזען, די מיידעל אין וועמענס הויז רבקה'לע איז געשטאנען.

מיט איהר שווייגען און איהר צוריקגעצויגענקייט איז זי באלד בעקאנט געווארען אין גאנצען שאפ. אלע האבען גערעדט וועגען דער שטילער שעהנהייט.

די אפרייטארס האבען גענומען געהן יעדער וויילע טרינקען וואסער אבי דורכצוגעהן פארביי רבקה'לען און כאפען אויף איהר א קוק. זי איז געווארען די צענטראלע פיגור פון שאפ. אלע האבען נור גערעדט וועגען דער שעהנער רבקה'לען. יעדער איינער האט געזוכט צו שליסען בעקאנטשאפט מיט איהר אבער זי האט זיך פון אלעמען געהאלטען פון דער ווייטענס.

מיט דער צייט האבען די איבעריגע שאפ מיידלאך גענומען קוקען אויף איהר מיט פערדאכטונג. זיי זיינען געווען אייפערזיכטיג אויף איהר דערפאר וואס אלע מענער שענקען איהר מעהר אויפמערקזאמקייט און האבען אין גאנצען פערגעסען אז עס זיינען דא נאך מיידלאך אין שאפ.

רבקה'לע האט עס גאנץ גוט געוואוסט. אבער זי האט זיך וועגען דעם ניט געקימערט. די ארבייט האט זי געקענט. זי האט צו קיינעם שוין ניט בעדארפט אנקומען מען זאל איהר ווייזען ווי צו ארבייטען און דעריבער האט זי ניט געקעהרט וואס די איבעריגע ארבייטער מיידלאך האבען וועגען איהר גערעדט און וואס זיי רעדען וועגען איהר.

פאר דער גאנצער צייט וואס רבקה'לע האט דארטען געארבייט האט זי בלויז איין מאהל געזעהען דעם בעל הבית פון דער פעקטארי. דאס איז געווען איין טאג אין דער פריה ווען זי האט געזעהען ווי א הויכער מאן עטוואס גרוי איז ארויפגעקומען אין שאפ און האט זיך געשטעלט ריידען מיט'ן פארמאן אלע אין שאפ האבען אנגעפאנגען צו ארבייטען שנעלער.

— דאס איז דער באס, — האט ראזע פערטרויט רבקה'לען א סוד, און רבקה'לע האט אויפגעהויבען איהרע שעהנע אויגען און האט איהם אנגעקוקט. איהר הארץ האט א ציטער געטהאן. זי האט ניט געוואוסט פאר וואס נאר אינסטינקטיוו האט זי עפעס מורא געהאט פאר דעם מאן וועלכער איז דער בעל הבית פון דעם שאפ. אויפ'ן אויסזעהען איז ער אזא גוטער, האט זיך רבקה'לע געטראכט און איך האב עפעס פאר איהם מורא.

''א מזל אין זיין פנים!'' האט זיך אנגערופען איין מיידעל צו דער צווייטער ווען מיסטער בלומגארטען איז ארוים פון שאפ. ער איז אזא שעהנער א געזונד איהם אין קאפ.

אויב ער איז א שעהנער היינט וואס איז שוין בעני — האט א צווייטע מיידעל געפרעגט.

בעני איז אין איהם געראטען און קוקט אוים ווי ער. ווען ניט וואלט ער אזוי שעהן ניט געווען.

און איך זאג אז בעני איז געראטען אין זיין מאמען. איך האב זי שוין אמאל געזעהען. מיידעלוויז האט זי בעדארפט זיין שעהן, אבער יעצט איז זי ניט אזוי ווייל זי קוקט אוים קראנק.

— נעה, שוין נעה, — האט די ערשטע מיידעל געזאגט. איך זאג דיר אז בעני איז אין זיין טאטען געראטען און ניט אין זיין מאמען. איך בין א מבין אויף אזעלכע זאכען. ער האט זיין נאז זיינע אויגען. און אפילו זיין שמייכעל.

—מיך ארט ניט אין וועמען בעני איז געראטען. דו זאג מיר נאר וואס איז דער מעהר וואס ער קומט קיינמאהל ניט אין שאפ ארויף. אמאהל פלעגט ער קומען אין שאפ גאנץ אפט און יעצט זעהט מען איהם אין גאנצען ניט.

— ווארט אוים, ער וועט נאך זיין אין שאפ. ער לעהרענט זיך יעצט אין קאלעדזש. ער שטודירט דאך פאר א דאקטאר און אז עס וועט קומען וואקיישאן צייט וועט ער ווייטער קומען אהער.

הערסט, האט זיך די צווייטע מיידעל אבגערופען, ווען מען זאל מיר היסען ארבייטען פאר צוויי דאלאר א וואך בילינער און בעני זאל זיין דער פארמאן אין שאפ און ניט דער נכפה'ניק וואלט איך עס זיכער געטהאן.

דו ביזט גערעכט כלעבען. נור איך וואלט עס אזוי ניט געטהאן צוליעב בענין ווי צוליעב דעם מיר זאלען פטור ווערען פון דער געשטופעלטער חיה.

רבקה'לע האט זיך פעראינטערעסירט אין דעם געשפרעך וואס די צוויי מיידלאך האבען אנגעפיהרט וועגען דעם בענין זי האט ניט געוואוסט וועגען וועמען דיא מיידלאך ריידען אבער איהר איז געווארען אינטערעסאנט דער געשפרעך.

מיטאג צייט האט רבקה'לע א פרעג געטהאן ראזען ווען זיי זיינען ביידע אהיים געגאנגען פאר מיטאג זי זאל איהר זאגען ווער איז דער בעני וועגען וועלכען דיא מיידלאך האבען גערעדט.

בעני — האט ראזע געענטפערט איז אונזער באס'ס זוהן. ער איז זעהר א וואוילער באי און קומט אמאל אריין אין שאפ. ער איז אזוי שעהן ווי זיין טאטע און נאך פיעל שעהנער. אלע מיידלאך אין שאפ האבען איהם ליעב. ווען ער קומט אמאל צוגעהן רעדט ער מיט אלעמען וויצעלט זיך און זאגט חכמות. ער האלט זיך ניט גרויס און דערפאר האבען איהם טאקי אלע ליעב.

ניט וויסענדיג וואס פאר א קראפט עס ציהט זי. אבער רבקה'לען איז אנגענעהם געווען צו ריידען וועגען בעני. לויט ווי ראזע האט איהם פארגעשטעלט פאר איהר האט זי איהם ליעב געהאט.

איך וואלט וועלען זעהען אט דעם בענין וועגען וועלכען דו רעדסט.'' האט רבקה'לע אויסגעדריקט איהר פערלאנג, אלס ענטפער צו ראזען.

''דו ביזט ניט די איינציגע!'' האט ראזע געענטפערט אלע מיידלאך פון שאפ ווילען איהם זעהען. אבער ער קומט ניט אפט אין שאפ. מאנכעס מאהל קומט ער בלויז איין מאל א מאנאט און מאנכעס מאל גאר ניט.

''פאר וואס קומט ער ניט?'' האט רבקה'לע מיט פערדרום געזאגט. זי האט עס ארויסגעזאגט מיט אזא טאן ווי א קאפריזנע קינד פאדערט עפעס.

ער קומט ניט דערפאר ווייל ער לערנט זיך. ער שטודירט פאר א דאקטאר, און דעריבער האט ער ניט קיין צייט זיך אבצוגעבען מיט זיין טאטענס געשעפטען. נישקאשע זיי זיינען גענוג רייך הלואי אויף אונז געזאגט וואלטען מיר אין שאפ ניט בעדארפט געהן. ער קומט אין שאפ פאר לוקסוס און מיר געהען ווייל מיר דארפען האבען ברויט.

רבקה'לע האט שוין מעהר ניט געהערט ריידען וועגען בענין פאר א גאנץ לאנגער צייט. די מיידלאך וועלכע זיינען געזעסען ארום איהר האבען אנגעפאנגען צו ריידען וועגען עפעס אן אנדר באי א נייער אפרייטאר וועלכער איז אריין אין שאפ און וועלכער איז זעהר א שעהנער. די מיידלאך האבען זיך צווישען זיך געקריגט. איינינע האבען געזאגט אז ער איז א פערהייראטער מאן און אנדערע האבען געזאגט אז ער איז נאך א באי.

דער נייער אפרייטאר איז פאר די מיידלאך געווען דער העלד פון טאג און זיי האבען נאר וועגען איהם גערעדט און ניט וועגען קיין אנדערען.

איין אין דער פריה איז א געוויסע מיידעל בעקי. וועלכע איז געווען די עלטסטע פון שאפ, זי האט שוין דארטען געארבייט דאס פינפטע יאהר. ארויפגעקומען אין שאפ מיט א נייעס און האט דערצעהלט אז נעכטען געהענדיג פון דער ארבייט איז זי דורכגעגאנגען דורך'ן אפיס האט זי דארט געזעהען בענין און ווען בעני האט זי דערזעהען האט ער זיך פאר איהר פערנייגט און האט א שמייכעל געטהאן.

דאס האט אנגעמאכט א גרויסען גערודער צווישען די מיידלאך איינינע האבען געזאגט אז דאס איז א ליגען. אנדערע האבען געזאגט אז אויך זיי האבען געזעהען בענין נאר זיי ווייסען ניט פארוואס ער איז אין שאפ ניט ארויף.

איין מיידעל האט נאר געזאגט אז זי האט געזעהען ווי בעני האט זיך געקריגט מיט זיין טאטען.

(פארטזעצונג פאלגט).

א קצור פון די נארטה וועסט לאנד געזעצע.

דער עלטערער פון דער פאמיליע אדער עני מאן איבער 18 יאהר אלט, וועט קענען בעקומען א פערטעל אבטהיילונג פון דאמיניאן לאנד אין מאניטאבא, סאסקאטשעוואן אדער אלבערטא.

דער פארשלאג דארף געמאכט ווערען אין די דאמיניאן לענד. אוידזשענסי אדער סאב אוידזשענסי פון דיסטריקט. אן אפליקיישאן קען געמאכט ווערען אין אפיס פון לאקאל אוידזשענסי פון דאמיניאן לאנד (ניט סאב אגענט) אויף געוויסע קאנדיציאנען.

פליכטען — 6 מאנאטען אויף בעארבייטען די לאנד אין יעדע דריי יאהר. א הויז בעזיצער קען וואהנען 9 מייל ווייט פון זיין פלאץ אויף א פארם פון ניט ווייניגער ווי 80 אקער לאנד אויף געוויסע קאנדיציאנען. א הויז איז נויטווענדיג אין יעדען פאל סיידען ווען דערוואהנונג איז אויפ'ן זעלבען פלאץ.

אין געוויסע דיסטריקטען א האמסטעדער וועלכער איז אין גוטע אומשטענדען קען קריגען א פערטעל האמסטעד ארום זיין פלאץ פיר דעם פרייז פון 3 דאלאר א אקער.

פליכטען — 6 מאנאטען וואהנען אויפ'ן פלאץ און יעדע זעקס יאהר ווען די האמסטעד געהעט אריין אין קראפט (שוין אריינרעכענענדיג די צייט פון דער ענטרי) 50 אקער עקסטרא פיר בעארבייטען די צייט פיר קולטיווירען איז אבהענגיג און קיום אויב אויסגעפינען דא דער פלאץ איז א זאמדיגער אדער א שטיינענדיגער נאכדעם ווי רעפארטעד צו האמסטעד אינספעקטאר.

א פארמער וועלכער האט בעארבייט זיין פארם און האט פון איהר קיין רעזולטאטען קען נעהמען לאנד אין וועלכען דיסטריקט ער וויל פאר 5 דאלאר אן אקער.

פליכטען — מוז זיצען 6 מאנאטען און יעדע 3 יאהר בעארבייטען 50 אקער און אויפבילדען א הויז אין ווערטה פון $300

וו. וו. קארי.
דעפיוטי מיניסטער אף אינטעריאר

נ. ב. ניט אויטאריזירטע פובליקאציעס פון דעם אדווערטייזמענט וועלען ניט בעצאהלט ווערען.
— 37085

עקספרעסען און שווערע וועגענס.
ווי אויך פוירסט קלעס קערידזשעס פיר חתונות צו רענטען. פרייזען פון $1.00 ביז $1.75 יעדער. ספעשעל פרייזעס פיר לויות.
האלגרייווס ליווערי 11 גרענדוש עוו.
פאן קאלעדזש 4953.

,,האומה"
שבועון עברי
יתחיל להופיע מיום יט' אב. (30 יולי) 1915
טובי הסופרים העברים משתתפים בעתון זה.
מחיר החתימה:
פרוספקטוס בחנם ! ! !
לחצי שנה דולר אחד
לשנה שני דולרים.
הכתבת:
"HOUMOH"
130 Henry St. New York, N. Y.

פאר וואס שווייגען מיר?

מעטערלינק וועגען בעלגיען און פוילען — און אן אידען האט ער אין גאנצען פערגעסען.

פון לעא קינג.

״און אויך זיי האבען אין אונז געפעלשט...״

דער פוילישער מאהלער יאן סטיקא האט אין ניצא ארגאניזירט א אבענד לטובת די מלחמה קרבנות אין פוילען.

דער בעריהמטער קינסטלער און דענקער מאַריס מעטערלינק האט צוגעשיקט א גלענצענדען אויפרוף צום פוילישען פאלק און די מאדאם מעטערלינק די גרויסע שוישפּיעלערין האט אליין דיא בריעף אויף דעם אבענד איבערגעלייענט.

צווישען די אלע פעלקער — זאגט מעטערלינק אין דעם בריעף — וועלכע זיינען אריינגעצויגען געווארען אין דעם שרעקליכען קריעג האבען פוילען און בעלגיען אממייסטען געליטען. זיי זיינען ביידע קרבנות פון זייער אונשולד און פון זייער זעעלען גרויסקייט —

און פון היינט פעראייניגען זיך אויף אייביג אין דעם זכרון פון דער מענשהייט די צוויי פעלקער בעלגיען און פוילען.

היינט זיינען זיי ניט מעהר ווי רוּאינען! עס איז פון זיי גאר ניט געבליבען. זיי שיינען טויט צו זיין! אבער מיר, זייערע זיהן וועלכע קענען זיי ווי מען קען אן אייגענע מוטער. מיר ווייסען, מיר פיהלען אין אונזער הארץ אז קיינמאל זיינען זיי מעהר לעבהאפט מיט געוועזען מעהר ריין און מעהר שעהן.

נאכדעם ווי זיי האבען דער וועלט געצייגט א ביישפּיעל פון שטאלצקייט און העלדענטהום וועלען זיי נאך עטוואס טיעפערעס און מעכטיגערעס בעווייזען.

זיי וועלען בעווייזען אז עס געהט גאר ניט פערלוירען, ווען דאס גלויבען איז פול, ווען דער קאפ איז געהויבען און די נשמה ווייסט פון קיין פערצווייפלונג ניט! און די פינסטערע קברים מעכטע וועלען קיינמאהל ניט בייקומען די כחות פון ליעבע און יושר, וועלכע פיהרען די מענשהייט צו די הויכקייטען, וועלכע צייכנען זיך שוין דורך דעם זיעג אויף דעם האריזאנט!״

ווירקליך פראכטפאלע ווערטער!

צוויי ליידענדע שוועסטער פעלקער האט בען זיך פייערליך די הענד געגרייכט און דאך ווען איך האב עס איבערגעלייענט האט עס מיר עפּעס וועה געטהאן.

און אויך זיי האבען אין אונז געפעלשט! — האט אן אלטער טרויעריג אידישער נגון אין מיר ערוואכט.

זעהט נור זעהט בעצייטענס די בלוטיגע מלחמה האט זיך נאך ניט געענדיגט און פעלקערטהיילען זיך שוין ניט נור מיט'ן זאק רויב נור אויך מיט די יסורים, מיט די ליידען.

און אפילו אין די יסורים וויל מען אונזער געררעכטען חלק ניט אנערקענען.

דאכט זיך אויף וואס האבען מיר אידען שוין רעכט ווען ניט אויף יסורים און אונגליקען?

דער שטאלצער בעלגישער דיכטער רייכט ברידערליך די האנד דעם פוילישען פאלק ״דער עלטערער שוועסטער אין ליידען און הערואיזם״ ווי ער רופט זיי אן.

און ביי אט דעם הייליגען בונד האבען זיי פערגעסען אן דעם זקן ישראל, אן דעם אלטען טאטען פון אלע ליידענדע פעלקער.

״בעלגיען און פוילען האבען אממייסטען געליטען פון אלע איצט שטרייטענדע פעלקער״ — זאגט מעטערלינק.

ווי מאדנע קלינגט עס אין די אויערען פון א אידען וועלכער זעהט און פיהלט ווי ברענגלאז איז דער איצטיגער בראך פון זיין פאלק...

קען מען דען ארומנעהמען מיט דיא אויגען דעם גרויסען חורבן וואס מיר האבען איצט איבערגעלעבט אין פוילען און אין גאליציען און וואס מיר לעבען נאך איבער? קען מען דען איבערצעהלען די אלע קרבנות וואס מיר האבען איצט מקריב געוועזען...

און פאר וואס און פאר ווען?

ווען די יונגע מארטירער פעלקער פוילען און בעלגיען זאלען ווירקליך שטאלץ זיין אין זייערע יסורים, וואלטען זיי געדארפט קומען קניהען פאר דעם אייביג ליידענדען אידישען פאלק.

————) : : (————

אויך זיי האבען אין אונז געפעלשט!

איך וויל דא נאך אמאל ניט רעדען וועגען דער שענדליכער האלטונג פון די פאליאקען צו אונז אידען, בשעת דער איצטיגער מלחמה. מעגליך ווען מעטערלינק זאל דערפון ווייסען וואלט ער ניט גערעדט מיט אזא ברייטהארציגקייט וועגען פוילען אלס קרבן פון אונשולד און זעעלען גרויסקייט. צו ווייניג זעעלען גרויסקייט ליגט אין דער פוילישער באַיקאט און מסירות פּאליטיק בנוגע די אידען. איצט וויל איך פערגעסען דערפון ווייל סוף כל סוף זיינען זיי דאך פון די איצט אממייסטען ליידענדע פעלקער. זי איז דאך א ליידענדע שוועסטער כאטש א בייזע און א גיפטיגע. און ווער קען עס דען אזוי פיעל עהרפורכט האבען פאר פרעמדע ליידען ווי מיר אנגעלערענטע אידען.

איך וואלט דא נור געוואלט נאך בעמערקען און פרעגען:

פאר וואס ווייסט דער גרויסער בעלגיער ניט פון אונזערע איצטיגע ליידען? און זיינען מיר אליין ניט שולדיג אין דעם?

פארוואס שטיקען מיר זיך און ווארגען אין זיך מיט אונזערע טרעהרען און יסורים?

פאר וואס ריידען מיר ניט פון זיי און ענטפלעקען זיי ניט פאר דער גרויסער וועלט?

פאר וואס קלינגען מיר מיט די צדקה פושקעס נור אין אונזערע שוהלען, און פאר וואס פיהרען אונזערע גרויסע נור א הינטער טהיר, שתדלנות פאליטיק?

און וואו זיינען אונזערע גרויסע קינסטלער? שעהמען זיי זיך מיט אונזערע אידען?

איינס דארפען מיר ניט פערגעסען, דאס ווען אזוינע ווירקליך גרויסע און אויפריכטיגע מענער ווי מאַריס מעטערלינק וויסען ניט פון אונזערע איצטיגע ליידען, וועלען עס די דיפּלאמאטען פון דער צוקונפטיגער פריעדענס קאנפערענץ זיכער ניט וויסען אדער זיי וועלען עס פערגעסען ווען עס וועט זיך זיי לוינען!...

פאר וואס, פאר וואס שווייגען מיר?

מ. העלער

176½ קווין סט. וועסט

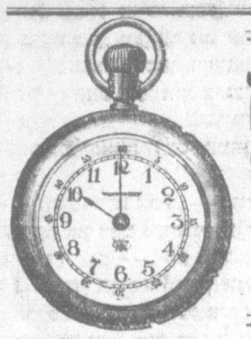

נייעס פיר אידען
אין אידישסטאר
פאר אידען

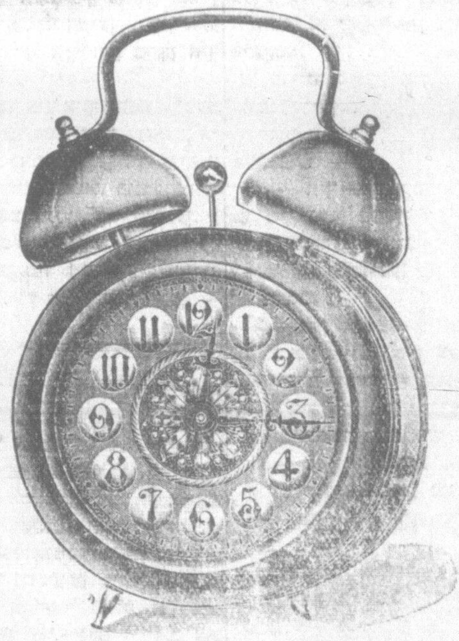

מיר מאכען אלערליי דזשולערי גלייך אויף'ן פלאץ. חתונה רינגען ווייל איהר ווארט. מיר פיקסען אלערליי דזשולערי פאר דעם בילינגסטען פרייז

14 קערעט חתונה רינגען 80 סענט א פעני־ווייט.
18 קערעט חתונה רינגען $1.00 א פעני־ווייט.
וואטש טעם געקלינט גוט און גאראנטירט 40 סענט
מיין ספּרינגס 40 סענט, הייר־ספּרינגס 40 סענט דזשועלס 40 סענט. סטעמס 50 סענט.

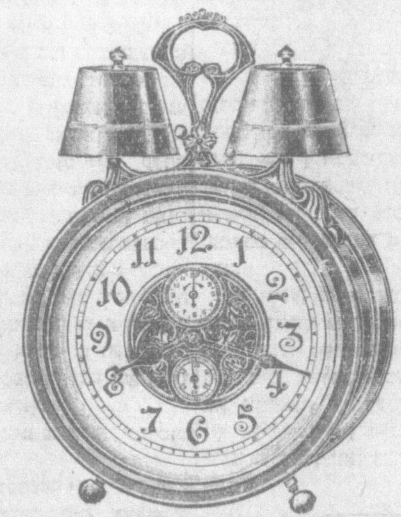

מיר מאכען אייערע אלטע דזשולערי ווי נייע פיר א קליינעם פרייז.
אלערליי ברילען ריכטיג געפאסט צו אייערע אויגען 98 סענט.

מיר גיבען אייך ראיעלע סחורה פאר דעם בילינגסטען פרייז.

מ. העלער

176½ קווין סט. וועסט טאראנטא

קאנטאר וואלאדאווסקי האט געמופט אין 62 בראנזוויק עוועניו.

דער טעלעפאן נומער איז דער זעלבער, וואס עס איז געווען.

דער גרעסטער אנטיסעפּטיק מוהל

און דער מאָדערנסטער מסדר קדושין אין טאראנטא

איז

קאנטאָר וואלאדאווסקי

רופט מיך און איבערצייגט אייך.

קאנטרי לייט קענען מיך אויך אנגאזשירען פאר שמחות. מיין וואהנונג איז 62 בראנזוויק עוועניו, און מיין פאן נומער איז 1076 קאלעדזש.

פיר ארימע אומזאנסט.

בעקאנטמאכונג

איך מאך בעקאנט צו אלע מיינע פריינדע און פאטראנייזער פון טאראנטא און אומגעגענד דאס איך אטענד צו ברית'ן און חתונות ווי אימער מיט די בעסטע צופריעדענהייט. איהר קענט מיר טעלעפאנירען אין הויז ווי אויך אין מיין שיפס־קארטען קאנטאר און איהר וועט זיכער צופריעדען געשטעלט ווערען ווייל מיין נאטור קענט איהר אלע איז צופריעדען צו שטעלען יעדען איינעם אויף'ן בעסטען ארט.

מיין אדרעסע איז 166 רזשאהן סט. טעלעפאן אין הויז אדעלייד 1545 און אין אפיס אדלייד 239.

רעוו. מ. קאפלאן
מוהל ומסדר קדושין

איך גיב מעררידזש לייסענס פריי.

פאטראנייזט די איינציגע אידישע ווינדא קלינינג קאמפּאני

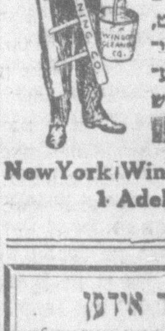

מיר אטענדען צו אלער האנד הויז, פעקטארי, אפיסעס און סטאר קלינינג. בעסטע ארבייט צו די בילינסטע פרייזען. מיר מאכען קאנטראקטען מאנאטליך און יעהרליך. טעלעפאנירט 1 ארעלייד סט. איסט, פאן מיין 7391. ביי נאכט און זונטאג טעלעפאנירט קאלעדזש [illegible] 4319.

New York Window Cleaning Co
1 Adelaide E

טאראנטאר אידען

סייפט 75 סענטס און איין דאלאר יעדע וואך! ביי מאכענדיג אייער לאנדרי ראף דריי; אייערע העמדער און קאלארס לעבען לאנג און זעהען אוים קלאהר און שעהן ווען זיי ווערען אויסגעארבייט ביי עקספּערטען אין ד

TABER LAUNDRY WORKS
444-46 Bathurst St.
Phone Col. 5143 8333

CUNARD

עסטאבלירט 1840

אייראפא דורך ליווערפול

סאקסאניא דאנערשטאג אויג. 5 10 מארג.
ארדונא שבת אויג. 21 10 מארגענס
*טוסקאניא פרייטאג אויג. 27
5 נאכמיטאג.
סאקסאניא שבת סעפּט. 4 10 מארגענס
*קאמעראניא פרייטאג סעפּטעמבער 10
5 נאכמיטאג.
ארדונא שבת סעפּט. 18 10 מארגענס.
*טוסקאניא פרייטאג סעפּט 24 10 מארג.
*אויפ'ן וועג קיין גלאזגאו.

רייזען ארום דער וועלט.

דורך ראטען צו אלע הויפּט פּארטען פון דער וועלט.

פאר אינפארמיישאנס זיך ווענדען קונארד סטימשיפּ קאמפּאני, לימיטעד, 21—24 סטייט, ניו יארק.

אדער א. פ. וועבסטער און סאן גענעראל אגענטען 53 יאנג סטריט, לואים גוראפסקי, 113 קווין סט. וועסט, ל. ראטענבערג און סאנס 141 קווין וו. י. גארפונקעל 117½ קווין סטריט וו.

MELVILLE DAVIS
COMPANY LTD.

סטימשיפּס פאר אלע ליניען

אויב איהר ווילט אריבערברענגען אייערע קרובים און פריינד פון אלד קאנטרי, אדער איהר ווילט מאכען א רייזע צו וועלכען עס איז וועלט טהייל בעראטה זיך מיט דער מעלוויל דייווים סטימשיפּ און טוריסט קא. לימיטעד. 24 טאראנטא סטריט. טעלעפאן מיין 2010 און מיין 4711.

CANADIAN PACIFIC

נייע טריין סערוויס

טאראנטא — מאנטרעאל, אטאווא דורך „לייק אנטאריא שאור ליין״.

פאסט טיים נאך אשאווא, פארט האופ קייבורג, בעללוויל. טרענטאן א. ז. ווייטער.

איינצעלהייטען פון סי. פי. אר. אייר רזשענטס, אדער שרייבט מ. ג. מורפהי דיסטריקט פעססענדזשיר אייזשענט, טאראנטא

CANADIAN GOVERNMENT RAILWAYS
INTERCOLONIAL
PRINCE EDWARD ISLAND RY

באנעווענטשור יוניאן דעפא. מאנטרעאל.

אושען לימיטעד	געהט אב 7.25 נאכמיטאג	טעגליך

מאריטים עקספּרעסס

טעגליך, אויסער שבת. 8.15 מארגענס

סליפּערס פאר דער גאנצער רייזע.

מאסטרעא, און האליפאקס

קאנעקשאן פאר סיינט דזשאהן, די סידנים פּרינס עדווארד איילענד, ניופאונדלאנד.

ע. טיפּפין דזשענעראל וועסטערן אייזשענט
51 קינג סטריט איסט, טאראנטא. מיין 554

ONTARIO LAUNDRY CO. Ltd

זי — מיין לינדזשערידזשעס בעקומט די בעסטע אויפמערזאמקייט

ער: — יעס און מיינע העמדער און קאלנער בעקומען די שעהנסטע אבארבייטונג און אויסקוק וועלכע געפעלט מיר זעהר שטארק.

אנטעריא לאונדרי קא. לימיטעד

97 עדווארד סט. טעל. מיין 4821

Toronto Wet Wash Laundry
Co. Limited

פערלירט ניט אייער געלד און געזונד. גיט אונז אייער לאונדרי, מיר וואשען פאמיליע וועש.

רעמפ 30 פונט — 75 סענט. ראפ טרוקען, 30 פונט, 1 דאלאר. יעדער וואשינג ווערט געוואשען בעזונדער.

291 Arthur St.
Phone: Parkdale 5280 5281

די נעלקענהיים פון ניו אנטעריא

די נעלקענהייטען פון נארט אנטעריא ווייסט איהר די פיעלע נעלקענהייטען פון נארט אנטעריא פיט איהרע מיליאנען פרוכטבארע אקער לאנד אפפערט צו די יעניגע וועלכע ווילען זיך בועצען אויף'ן לאנד.

ווייסט איהר דאס די זעלבע רייכע אגרי־קולטור לאנד וועלכעס מען קען רעראהאלטען כמעט אין גאנצען פריי אדער פיר א קליינע סומע געלד, פּראדוצירען שוין די בעסטע תבואה אין דער וועלט.

פיר ווייטערע אויסקינפטע, פיר ליטע־ראטור וועלכע בעשרייבט דעם אויבענדער־מאהנטען געגענד שרייבט צו:

ה. א. מעקדאנעלען
דירעקטאר פון קאלאניזאציאן
פארלאמענט בילדונג
טאראנטא אנטעריא

כשר און בילינג און גוט

איך מאך בעקאנט צו אלע מיינע קאסטומערס גראסערים און אייזקרים פּראלארס און דעליקאטעסען סטארס, אז אלע מיינע וואארען ווערען פערקויפט בילינגער 2 סענט אויף דעם פונט אין קעש. און איהר בעדארפט ניט צאהלען פאר אייער געלד קיין אינטערעס. דאס זיינען די וואארעס: וואורשט, ווינערס פראנקפורטער, באלאניע

ארדערס דעליווערט איבעראל מיט דער גרעסטער צופריעדענהייט

משה סאלקאוויטש, 694 ריטשמאנד סטריט וועסט. טעלעפאן ארעל. 1559

דר. ם. פיוויניק

.:. דענטיסט .:.

קאר. קווין סט און ספאדיינא עוו.
טעלעפאן ארעלייד 4067
בענק אף האמילטאן בילדינג
Dr. M. PIVNICK, B. A. Sc.
Room 2

מ. מ. דייוויס

פאבליק אדיטאר

אדיטינג, סיסטעמאטייזינג און אינוועסטיגיישאן.

350 קאלידז סט. טאראנטא
טעלעפאן קאלידז 7632

טעלעפאן: ארעלייד 1408

ה. דזש. מעקדאנאלד

לאא אפיס

בעריסטער, סאליסיטאר, נאטארי.
געלד צו פערלייהען
ראבינס בילדינג
וויקטאריא און ריטשמאנד.

פ. ליווי

לייף, עקסידענט, פייער און פליים גלאס אינשורענס . .

טעלעפאן קאללעדזש 8101

81 St. Patrick St.

דר. טוראפסקי

185 ספעדיינא עוו.
טעלעפאן ארעלייד 8224
אפיס שטונדען:
1 ביז 3 נאכמיטאג. 6 ביז 8 אבענדס

דייאנא סוויטס

„די סטאר פון קוואליטעט״

די שעהנסטע און ראיעלסטע אייז קרים פארלאר אין טאראנטא

הייסע געטרענקע צו יעדער צייט.

דעם גרעסטען אויסוואהל פון אלערליי היימיש געמאכטע משאקאלאדעס און קענדיעס.

153 יאנג סטריט

סטאוום, ריפּערינג, און פוירניסעס — צו בילינע פרייזען

מאכאט נעו און קוילען רענדזשעס

WESTWOOD BROTHERS
635 St. Queen W. Phone Adel. 1518

$50 לעהרע פאר $35

פאר'ן חודש דזשון. לערנט זיך דעם בארבער טריד און זייט זיכער מיט בעשעפטיגונג.

שרייבט פאר איינצעלהייטען: מאלער בארבער קאלעדזש 221 קווין סטריט איסט.

The Moler Barber College
221a QUEEN STREET EAST

ספּערייט רום סיסטעם.

די וויליאמס

קארטיידזש און סטארידזש קא.
טעלעפאן קאלעדזש 252

דזשענעראל קארטיידזש אייזשענטס 368 ספּאדיינא עוו. טאראנטא. באגאזש, פּיאנאס און אלע סארטען פארניטשור געמופט און געסטאארד צו די בילינגסטע פרייזען. שטוב זאכען געפאקט און געשיפט פון עקספּערט לייט.

ווערהייזער: 551 קווין סטריט וועסט. צוגעדעקטע וועגען. פלעזשור פליעט.

ל. י. רעדפערן.

ווילט איהר א גוטען מוהל וועלכער איז 25 יאהר אין פראקטיס, דאן שיקט נאך

חזן סאנאוויטש

פון מעקאל סטריט שוהל.

טעלעפאן קאללעדזש 2033

— פריעה אומזאנסט —

איך וויל בעקאנט מאכען דאס ווערטהע פובליקום דאס איך האב געמופט אין 233 בעווערלי

MEET ME AT THE FIRESIDE Strand YONGE NEAR KING CONTINUOUS 10 AM. TO 11 PM. MATS 5¢-10¢ EVES 5¢-10¢-15¢

קאסקארען. 22 הונדערט גאלאן וואסער א מינוט. דאס קיהלסטע ארט אין טאראנטא.

מאנטאג דינסטאג און מיטוואך.

בלאנש סוויט, — אויך וועבער און פיעלדס
דער דעליקאטעסען שאפּ.

דאנערשטאג, פרייטאג און שבת
גאמביערס ארוואקאט

איך ווען טשארלי איז געווען א באי.
א קאמעדיע חלום פון טשארלס טשאפּלין.
מייבי נארמאנד און פארד סטערלינג.

סייווט געלד אלע טאג!

אויב איהר ווילט סייווען געלד און עסען געזונטע, פרישע מילכיגע פּראדוקטען אלע טאג, דאן קומט צו אונז. מיר פערקויפען די בעסטע פוטער 28 סענט א פונט.

קרים 13 סענט א פיינט.
קעז 8 סענט א פונט.

די פּראדוקטען בעקומען מיר פריש יעדען טאג.

ליבאוו בראדערס און קא. 27 סענט ענדרו סט. 36 ארטהור סט.

(27—7.

דר. מ. קייטס

דענטיסט

218½ קווין סטריט וועסט
קארנער קווין און מעקעל סטריט.

DR. M. KATES, Dentist
218½ QUEEN ST. WEST
PHONE MAIN 979

ריגען און לע ווערנוא

בארריסטערס א. א. וו.

מעננינג טשעמבערס רום 112 ערשטער פלאר, טעלעפאן ערלייד 2436

REGAN& LE VERNOIS
BARRISTERS &C.
Manning Chambers,
Room 112, First Floor
Telephone Adelaide 2436

ווארשעווער אקושארקע

ענע ראמאנאווסקי

233 סימקא סטריט
טעלעפאן עדעלייד 1543.

פיר שמחות

ווען איהר מאכט א שמחה און דארפט בראנדים וויין אדער ביער, קומט צו דער גוט בעקאנטער פירמע

דזש. וו. רייען

188 קווין סט. וועסט. פאן מיין 106

א פולער ליין פון כרמל וויין און בראנדי אין סטאק.

אלע ארדערס פינקטליך אטענדעט

הארדוועיר און קאטלערי

דאס בעסטע פלאץ פאר אלע סארטען הארדוועיר, נעז פיקסטשורס, נעז מענטלס און גלאובס. עלעקטריק פיקסטשורס, פייר סקרינס, קאל־אויל הימערס, גלאז און קים (פוטי) פיינטס און [illegible] א. ז. וו.

G. H. IBBOTSON
343 באטהורסט סטריט
טעלעפאן קאלעדזש 6942

איהר קענט בעקומען דעם זשורנאל אין די פאלגענדע פלעצער:

43 ענדרסאן סטריט
68 בעלוויו פליים קארנער לעאנארד
51 ארטהור סטריט
223 סענט פעטריק סטריט.
789 קווין סט. וועסט.
261 פארלאמענט סט.

און אין זאקהיימס גראסערי 71 דאנדעס סטריט.

אדווערטייזט אין דעם „אידישען זשורנאל״ עס ברענגט רעזולטאטען.

THE DAILY HEBREW JOURNAL

H. WINEBERG, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
PUBLISHED BY
— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., Ltd. —
67 Elizabeth Street
Telephone Main 4582

SUBSCRIPTION RATES: $3.50 PER YEAR
SINGLE COPY 1c.

Entered as Second Class Mail Matter at G.P.O. Toronto, Ontario
January 22nd. 1913

די בעלגיער און די אידען

אפילו צום גרעסטען אומגליק, דארף מען אויך האבען מזל.

אפילו בשעת מען ליידט צרות, מוז מען אויך האבען גליק צו די צרות.

צוויי פעלקער האבען אם שרעקליכסטען, און אם ביטערסטען געליטען פון דער וועלט־מלחמה.

אויף צוויי פעלקער האט זיך גאטס צארן אויסגעגאסען אין דער יעצטיגער קריעג.

קיינע אנדערע פעלקער האבען ניט געליטען אזוי פיעל פון דער וועלט־שרפה ווי די אידען און בעלגיען.

און דאך וואס פאר אן אונטערשיעד צווישען די ביידע געליטענע.

די לעצטע זענען כאטש געפאלען אלס העלדען, קעמפפענדיג פאר זייער היים.

די אויגען פון זייערע געפאלענע גבורים זענען כאטש צוגעמאכט געווארען מיט'ן בעוואוסטזיין, אז זיי האבען זייער בלוט פערגאסען פאר זייערדס, אז זיי האבען יעדען טפח פון זייער לאנד מיט זייערע לעבענס פערטהיידיגט.

און וואס איז מיט אונז?

נאך קיינמאהל, איז א פאלק אזוי ניט פערראטהען געווארען, ווי מען האט אונז פערראטהען.

מיר האבען אונזערע זיהן געשיקט פערגיסען זייער בלוט און די זעלבע רעגיערונג, פאר וועמען דאס בלוט איז פערגאסען געווארען, זאל קענען די היימען פון די העלדען פערניכטען, און זייער משפחה פון די געבורטס־פלעצער ארויסשיקען.

דער בעלגישער סאלדאט, איז מיט א שמייכעל אויף די ליפען געגאנגען צום טויט, וויסענדיג אז זיין לאנד וועט זיינע דיענסטען אנערקענען.

אויך דער אידישער סאלדאט, איז אין יענער לאנד פרייוויליג צום טויט געגאנגען, אבער ווי מיאוס האט איהם דיעזעס לאנד פערראטהען אלס א באנדע שפיאנען זיי געשטעמפעלט, און זייערע אויגען האבען געדארפט צוזעהען, ווי זייערע מונדיר־חברים בעשענקען מיט גיפט און גאל דאס אידישע פאלק.

ביידע פעלקער האבען גענוג זיהן פערלוירען.

ביידע פעלקערס היימען און שטעדט זענען חרוב געווארען.

ביידע פעלקער זענען פערארימט געווארען.

ביידע פעלקער זענען יעצט אין גלות.

דאס בעלגישע פאלק איז אבער אין גלות פרייוויליג געגאנגען, צו דער צייט ווען אונזער גלות איז א געצוואונגענער.

זייער גלות קומט כאטש דורכ'ן שונא, ביים טרינקען דעם ביטערען גלות־כוס, האבען זיי כאטש דיעזע נחמה, אז ענדליך וועלען פארט אנקומען בעסערע טעג, ווען צו דער אכזריות פונ'ם שונא וועט קומען א סוף.

מיר אבער, האבען דיזע נחמה אויך ניט.

אונז האבען דעם גלות־בעכער דערלאנגט אונזערע כלומרשט'דיגע פריינד, די אין וועלכע מיר האבען געזעהען די בעשיצער און אויסלעזער, און פאר וועלכע אונזערע זיהן האבען זייער בלוט אוועקגעגעבען.

און דאס איז נאך ניט אלעס.

מיר ווי זיי האבען דעם ביטערען סם־בעכער געטרונקען און טרונקען נאך יעצט.

זייער ערד, גאטס ברכה, זייער שפייזערין איז פון זיי ניט אוועקגענומען געווארען. זייערע הייזער זענען פערברענט געווארען, די פעלדער זענען אבער גאנץ געבליבען.

דער האנדעל זייערער איז הרוב געווארען, אבער די פעלדער און גערטנער וועלען ווידער זייערע תבואות און פרוכטען געבען פאר דאס בעלגישע פאלק.

דער בעלגישער בויער און לאנד ארבייטער, וועט ווי עס איז נאך דער מלחמה, זיין דארפס־הייזעל ווידער אויפשטעלען, ווי עס איז געלד אויף א נייעם אקער־אייזען קריגען, און וועט זיך צו זיין אלטער בעשעפטיגונג ווידער אומקעהרען.

יאהרען וועלען פערבייגעהען, און די וואונד וועט פערהיילט ווערען, די חורבות וועלען ווידער אויסגעבויט ווערען, און עס וועלען זיך אומקעהרען שנים קדמוניות.

ווער וועט אבער אונז דאס אונזעריגע אומקעהרען?

מיר האבען קיין פעלדער און גערטנער ניט.

פון אונז איז שוין לאנג גאטס ברכה גערויבט געווארען.

מען האט אונז פאר א האנדעלס און קרעמער פאלק געמאכט.

און פון די קראמען אונזערע איז די סחורה צוראבירט און אוועקגעפיהרט געווארען.

דאס וואס איז געבליבען, האבען די פייער־צונגען דערענדיגט.

פון אונזערע אלע עקזיסטענץ־מיטלען זענען מיר בערויבט געווארען.

מיר וועלען אונזערע חורבות קיינמאל ניט קענען אויפשטעלען

ביטער, גאר ניט אין פערגלייך איז אונזער שיקזאל געגען דעם פון די בעלגיער.

און דאך, רעדט וועגען זייער אומגליק אזוי פיעל די וועלט. צו דער צייט וואס אין אונז פערגעסט מען אין גאנצען.

דזשאהן וואנאמייקער, אן אמעריקאנער מיליאנער האט דעם אנדערען טאג אין פילאדעלפיע גערעדט פאר דער "ניישאנעל סיקיוריטי ליעג" וועגען דעם חוב פון אמעריקא צו אייראפא.

אפילו הונדערט ביליאן דאלאר, האט דער אמעריקאנער מיליאנער ערקלעהרט, דארף אמעריקא געבען, אבי בעלגיען זאל בעקומען צוריק איהר פרייהייט. און איך בין פאר דעם, אז די שטאדט פילאדעלפיא זאל זיך פערמשכונ'ען פון דעם קאפ ביז די פיס, אבי בעלגיען צוריק אויפצובויען.

וואו זענען יענע שטימען וואס הויבען זיך פאר אונז און וועלכע ערקלעהרען אז מען מוז די גרעסטע סומען געלד פערווענדען, אבי דאס אידישע לעבען צורק אויפצובויען.

אויפ'ן גאס, אין דער צייטונג, אין פערזאמלונגס־פלאץ און אין פערגעניגענס־פלאץ, הערט איהר בלויז וועגען גרויסען אומגליק פון בעלגיען.

קיינער רעדט אבער ניט וועגען אונזער חורבן, וועגען דעם, אז מיר האבען אויך געליטען.

פאר יענע זענען דא גענוג הענד, וואס באטען אן הילף, און גענוג מיילער, פון וואנען עס גיסען זיך טרייסט־ווערטער.

וועמען אבער האבען מיר אין אונזער גרויסען בראך?

ווער קומט צו אונז מיט נחומים־רייד?

ווער באט אן אונז הילף

וואו זענען די יעניגע, וועמענס הערצער קלאפען פאר פרעמדע צרות.

האבען מיר דען ניט אויך געליטען. איז דען אונזער בלוט קיין בלוט ניט, פיהלען דען ניט אונזערע קערפער ווען מען שלאגט זיי?

און נאך טרויעריגער ווערט ווען מען דערמאהנט זיך אין נאך א פאל.

ניט נאר רעדען ניט די וואנאמייקערס וועגען אונזער אומגליק, נאר אפילו מיר זעלבסט, די יעניגע וואס פיהלען ניט די בייטש, רעדען אויך ניט וועגען אונזערע ליידענדע, פונקט ווי די געליטענע וואלטען ניט געווען פלייש פון אונזער פלייש, און בלוט פון אונזער בלוט.

ווי לאנג נאך וועלען מיר האבען פערשטאפטע אויערען פאר אונזערע אייגענע וועהטאגען?

וועלען מיר כאטש ווערען זיין אונזערע אייגענע דאקטוירים צו דער צייט וואס אלע רופאים האבען אין אונז פערגעסען?

דייטשלאנד און פאלעסטינא

פראפ. פאול ראהרבאך, בערלין. *)

דער ציוניזם וואס אינטערעסירט שוין יאהרען דער פאליטישער וועלט אין רוסלאנד, ענגלאנד און אמעריקא, איז אין דייטשלאנד בעקאנט נאר אין קליינע קרייזען. געוויסע לאזונגען וואס זיינען ארויס פון דער אנטי־ציוניסטי'שער זייט צווישען אידען אליין, האבען אריינגעדרינגען אין די ניט אידישע קרייזען און האבען געבראכט דערצו אז מ'האט זיך ניט ערנסט פערנומען מיט'ן אינהאלט און צוועק פון דער נייער בעוועגונג ביי אידען.

וואס איז ציוניזם, אין אמת?

דער ציוניזם איז יענע אידישע בעוועגונג וואס וויל איבער א נייעם אויפלעבען דאס אידישע פאלק. דאס יודענטהום איז שוין מעהר ווי א הונדערט יאהר אין א צופאלונגס־פראצעס. חאטש דער וואס שטעהט פון דרויסען זעהט כמעט ניט ווי דאס יודענטהום צופאלט, פערקעהרט, די צאהל אידען ווערט פאזיטיוו גרעסער און גרעסער, איז עס אבער אויסער ספק אז די כחות וואס האבען אפגעהיט און געשטארקט דעם אידישען כאראקטער אין משך פון טויזענדער יאהרען, אז די כחות געהען אויס.

ביז דעם 19טען יאהרהונדערט האבען אידען געלעבט מיט דעם געפיהל אז זיי זיינען א פאלק פאר זיך מיט שותפות'דיגע האפנונגען אויף דער צוקונפט. זיי האבען זיך געפיהלט אלס אן עם סגולה און האבען געגלויבט אין א פאלקס צוקונפט. די נאציאנאלע האפנונג פון קומען צוריק אין זייער לאנד, האט זיי געגעבען כח אויסצוהאלטען שטענדיג דיא שווערע נסיונות. אבער ביי די מערב אייראפאישע אידען איז פון דור צו דור שוואכער געווארען דאס געפיהל פון "איין פאלק", און דער גלויבען אין א אידישער צוקונפט. אפילו די אידישע רעליגיאן, וועלכע דורך די רעפארמען פון 19טען יאהרהונדערט האט אנגעווארען אלע איהרע נאציאנאלע בעציהונגען, פערבינדעטטע קרייזען אין מערב אייראפאישען יודענטהום ווערען דעריבער אסימילירט מיט זיי ניט שטארק מיט'ן אידישען פאלק. ברייטע זייערע שכנישע פעלקער, און דיא אסימילאציע מיינט: דער אונטערגאנג פון אידישען פאלק. עס איז נאך א ספק אויב עס איז בכלל מעגליך אן אמת'ע אסימילאציע פון אלע אידען, אדער אפילו פון די דייטשע אידען. אלענפאלס פאדערט אזא פראצעס זעהר א לאנגע צייט. אין משך פון זעהר א לאנגער צייט וועט מען זיך מוזען רעכענען מיט דער עקזיסטענץ פון אידען אלס א בעזונדער צבור, און דיא אסימילאציע איהרע האט נאר א ווערט אלס א נייגונג אבער ניט אלס א פראקטישע פאדערונג.

אנקעגען אט דער נייגונג האט זיך ענטוויקעלט אין די לעצטע 30 יאהר א גרויסע בעוועגונג אין יודענטהום, וואס וויל ניט קיין אסימילאציע. דיא בעוועגונג איז דער ציוניזם. דער ציוניזם האט געפונען זיינע ערשטע אנהענגער צווישען דיא מאסען אידען אין מזרח אייראפא און אין אמעריקא, וועלכע זענען נאך געווען ווייט פון דער אסימילאציע, אבער די פאליטישע לייטונג און דעם אידען־באזים האט דער ציוניזם גענומען פון די מערב'דיגע אידען. דיא ציוניסטישע פיהרער זיינען געקומען צו דעם בעוואוסטזיין, אז ניט דורך שותפות אין דעם קולטורעלען לעבען פון אנדערע וועט געשאפען ווערען דיא געווינשטע בעציהונג פון אידען צו דיא איבעריגע פעלקער, נאר דורך שאפען אן אייגענע אידישע קולטור.

די ציוניסטען האלטען די אסימילאציע פאר שעדליך סיי בנוגע אידען און סיי פון אן אלגעמיינעם מענשליכען שטאנדפונקט. בכלל האט די אסימילאציע זעהר שלעכט געווירקט מאראליש אויף אידען. די אסימילאטארען קוקען אויף זייער אידישקייט ווי אויף אן אומזיסטיגען קרבן, און אפט ווי אויף א זאך מיט וואס מ'דארף זיך שעמען. דורך דער אסימילאצע זיינען זיי אפגעריסען פון אידישען באדען, און ניט איינגעווארצעלט אין פרעמדען. דער פראצעס פון איינוואורצלען זיך אין א נייער סביבה, פאדערט בכלל א משך פון דורות, און נאר געצעהלטע יחידים קענען אפקירצען דעם גרויסען מהלך וואס עס פאדערט זיך.

צווישען די אייראפאישע פעלקער האבען די רעליגיעזע געפיהלען און דיא נאציאנאלע טראדיציעס אנגעהויבען שפילען א ראליע פון ערציהונגס־פאקטארען וואס פערבינדען דעם פרט מיט'ן כלל. אבער דער מאהדערנער איד, וועלכער איז א פראדוקט פון דער אסימילאציע און האט ניט די יסודות, יאגט זיך על פי רוב נאך אויסערליכע ציעלען. ער האט ניט קיין אחריות־געפיהל און קיין פליכט בעוואוסטזיניגקייט פאר דעם כלל און זיין אנשויאונג אויפ'ן לעבען איז דעריבער א דעקאדענטישע און א ניט געזעלשאפטליכע. די אסימילאציע בריינגט אלזא צו א שטארקע בעטאנונג פון די מאטעריעלע אינטערעסען און צו א פראסטע ראציאנאליסטישע אנשויאונג. דיא אסימילאציע בעוועגונג איז צו שוואך צו מאכען אן ענד מיט די עקזיסטענץ פון אידישען פאלק, זי איז אבער בכח אפצושוואכען די מאראלישע יסודות אין יודענטהום. דער ציוניזם האט זיך געשטעלט צום צוועק צו בעקעמפפען דער אסימילאציע בנוגע איהר גייסטיגען ציעל און בנוגע אלע איהרע נעגאטיווע ערשיינונגען.

דעם שטארקסטען אויסדרוק האט די ציוניסטישע בעוועגונג געפונען אין שאפען א נייעם ישוב אין ארץ ישראל. אלע וויכטיגע זאכען וואס דאס יודענטהום האט געשאפען, איז עס געשאפען געווארען אין ארץ ישראל אדער דורך דאס שטרעבען קיין ארץ ישראל. אויך איצט קען א אידישע קולטור געשאפען ווערען נאר אין ארץ ישראל. דיא ציוניסטען ווילען שאפען אן אייגענע קולטור און דורכדעם זיך שאפען אנערקענונג פון די אנדערע פעלקער זייער לאזונג איז: שאפען א אידיש גייסטיג לעבען אויפ'ן ארץ ישראל'דיגען באדען.

די ערשטע קאלאניע אין ארץ ישראל איז געגרינדעט געווארען אין 1878. פון יענעם יאהר האט זיך אנגעהויבען די גרויסע קאלאניזאציאנס ארבייט. און דאס זיינען איהרע רעזולטאטען.

היינט צו טאג געפינען זיך אין ארץ ישראל 40 קאלאניעס און פארמס, וועלכע פערנעהמען א שטח פון 50,000 העקטאר. דער ישוב האט ביז איצט אפגעקאסט מעהר ווי הונדערט מיליאן מארק און מבינים זאגען אז ער איז איצט ווערט דריי הונדערט מיליאן מארק. די קאלאניזאציע ארבייט האט שוין געבראכט גרויסע נוצען דעם לאנד בכלל. כדי אפצושאצען דעם ווערטה פון דיא קאלאניזאציע דארף מען געדענקען, אז ניט גאנץ ארץ ישראל איז גוט פאר קאלאניזאציע. לויט דער אפיציעלער סטאטיסטיק בעארבייט מען אין ירושלים'ער געגענד ווייניגער ווי 6 פראצענט פון גאנצען שטח און אין ביירוטער געגענד ווייניגער ווי 10 פראצענט קומט אויס אז די 50,000 העקטאר בעארבייטער באדען פערנעהמען שוין א גרויסען שטח. איבערהויפט ווייל די אידען זיינען אינטענסיוו בעשעפטיגט אין פלאנטאציעס.

די אידישע מאראנצען ווערען געשאצט אויף א סומע פון אנדערטהאלבען מיליאן מארק, און די מאנדלען אויף א מיליאן מארק. דיא אידישע קאלאניע "פתח תקוה" ארום יפו קען וויזען דיא גרויסע נוצען וואס די אידישע קאלאניזאציע האט געבראכט. פריהער האט דער פלאץ אריינגעבראכט דער רעגיערונג 30 מארק אפצאהלונגען; איצט בעצאהלט "פתח תקוה" יעדעס יאהר 68,000 מארק. עס איז איבעריג צו זאגען אז די אראבער האבען גרויסע נוצען פון אידישען ישוב. אין די יהודה'ער קאלאניעס ארבייטען א חוץ אידישע ארבייטער, אויך 8,000 אראבישע. דיא אידישע האספיטעלער, זייערע וויסענשאפטליכע און מעדיצינישע אנשטאלטען, זייערע דאקטוירים און אקושערקעס, זייערע עקאליפטוס בוימער (אין חדרה אליין זיינען דא מעהר ווי 30,000 אזעלכע בוימער) — דאס אלץ בריינגט נוצען פאר אלעמען. אין די רעפארטען פון די דייטשע קאנסולען קען מען זעהען ווי וויכטיג דער אידישער ישוב מיט איינפירען ארבייטס־סיסטעמען, נייע מאשינען, פראבע־סטאנציעס, דער קאמפף מיט די קלעפיגע קראנקהייטען, מאכען שאסעען א. א. וו. דיא צאהל אידען אין ארץ ישראל איז איצט 100,000. ס'הייסט א זיבטעל פון דער בעפעלקערונג. דיא צאהל פון די ערד ארבייטער און קאלאניסטען איז 12,000. אלע ניט אידישע עקספערטען גיבען צו אז אידען קענען ווערען אין ארץ ישראל אמת'ע ערד ארבייטער ווי אלע ערד ארבייטער אין דער גאנצער וועלט.

אויך סתם אידען, ניט קיין ציוניסטען, האבען געשטיצט דעם ישוב מיט גרויסע סומען. אבער דער ישוב האט געהאט ערפאלג נאר א דאנק דעם ציוניסטישען אידעאל, און דעם אידעאליזמוס פון די ערשטע פיאנירען. דעם ציוניזמוס איז געלונגען צו שאפען אן אלגעמיינע ארגאניזאציע פון אלע אידען אין די פערשיעדענע לענדער. אפיציעלע שקל צאהלער זיינען דא 130,000 אבער עס זיינען נאך דא הונדערטער טויזענדער אידען וואס קוקען אויף דער ציוניסטישער ארגאניזאציע ווי אויף דער פאליטישער לייטונג פון אידישען פאלק און ווי אויף א גאראנטיע פאר די פערווירקליכונג פון די אידישע האפנונגען. אלע האפען אז דורך דעם אידישען ישוב אין ארץ ישראל וועט געשאפען ווערען א אידישער צענטער פון וואנען אלע אידען וועלען ציהען זייער גייסטיגע יניקה, און וועלען זיך שאפען אכטונג ביי אנדערע.

אט די האפנונג הויבט אן פערווירקליכט ווערען. דער ישוב האט שוין בעוויזען אז די אידען פאסען זיך פאר'ן ארץ ישראל'דיגען קלימאט. זייער געזונד און ערפרייליכע ענטוויקלונג בעווייזען דערויף. אין א פאאר יאהר האבען זיי דארט ווידער אויפגעלעבט די העברעאישע שפראך און געמאכט פאר אן אומגאנגס שפראך. עס איז געשאפען געווארען א נייע העברעאישע ליטעראטור, און מבינים זאגען אז פיעל ביכער פון דער ליטעראטור האבען א וויכטיגען ווערט. אלענפאלס זעהען זיי שוין איצט דעם אנהויב פון א העברעאישע קולטור.

זעלבסטפערשטענדליך ווילען די ציוניסטען בכלל ניט שאפען א אידישע מדינה נאר א צענטער פון זייער פאטערלאנד נאר דאס גאנצע יודענטהום וואס וויל עקזיסטירען אין דער צוקונפט. אין פאליטישען זין, פערבינדען די אידען זייערע האפנונגען אין דער עקזיסטענץ פון טערקיי, וועלכע איז געווען גוט צו אידען אין משך פון הונדערטער יאהרען. אידען האבען דארטען קיינמאל ניט געליטען קיין רדיפות ווי אין אנדערע לענדער. ווייל טערקיי איז ארעם אין מענשען און איז צוליעב די אייראפאישע מלוכות געבליבען הינטערשטעליג אין איהר ענטוויקלונג, האבען די אידען פאר איהר א בעזונדערן ווערטה. די צוקונפט פון טערקיי ליגט אין פערגרעסערען די בעפעלקערונג דורך נייע מאסען, און אויפהויבען דעם בויערן־שטאנד און שאפען אן אינדוסטריע און פערברייטען אייראפאישע בילדונג.

דער אידישער ישוב אין ארץ ישראל וועט בערייכערען טערקיי עקאנאמיש, וועט רעפארמירען דיא סאניטאריש־בעדינגונגען און די אינווייניגסטע זיכערהייט און וועט זי אויך שטארקען אויסערליך. דיא אידען זיינען געטריי זייער פאטערלאנד אויך מצד זייער אייגענע נוצען. זיי וועלען זיין געגען די אלע שטרעבונגען וואס ציעלען אבצורייסען ארץ ישראל פון טערקיי. דער אידישער ישוב אין ארץ ישראל און אין טערקיי בכלל וועט בריינגען נייע מאסען פון מזרח אייראפא און אמעריקא, געלד און בילדונג. די אידען וועלען פערשטארקען די צענטראלע רעגיערונג, און וועלען בריינגען פיעל נוצען אלס רעגיערונגס בעאמטע.

דער בעזונדער ווערט פון אידישען ישוב קומט נאך אין אנבעטראכט אין דער טערקישער רעגיערונג. אין טערקיי פערמיטלען די אידען צווישען דריי וועלטטהיילען. צווישען מזרח און מעריב, און א געטרייער עלעמענט דער צענטראלער רעגיערונג צווישען דיא פערשיעדענע נאציאנאליטעטען. נאר אין טערקיי האבען די אידען א מעגליכקייט צו שאפען א גייסטיג, קולטורעל לעבען. און ווייל דייטשלאנד איז פעראינטערעסירט אין א גאנצע טערקיי, קריגט דער ציוניזם א ווערט פאר דייטשלאנד.

דער אריענט דארף האבען אן אייראפעאישע שפראך, און די אידען רעדען, א חוץ העברעאיש, לפחות נאך איין אייראפעאישע שפראך, על פי רוב אייניגע שפראכען. איבערהויפט איז לייכט פאר אידען צו לערנען דייטש, וואס איז מעהר ווייניגער בעקאנט פאר'ן רוב. דער אידישער נאציאנאליזם האט נאהענטע בעציהונגען צו דער דייטשער קולטור. דיא דייטשע ליטעראטור האט פיעל געווירקט אויפ'ן ציוניזם. און ווען דייטשלאנד וועט ווייזען אז זי שטיצט דעם אידישען ישוב אין טערקיי און בפרט אין ארץ ישראל, וועלען די אידען אליין איינפיהרען דייטש אלס א פרעמדע שפראך, און זייערע צייטונגען און אריענט וועלען זיך שטעלען אויפ'ן זייט פון די דייטשע אינטערעסען. די אידען וועלען העלפען די התקרבות פון דייטשלאנד מיט'ן אריענט. זיי וועלען אויך מאכען א וועג פאר דער דייטשער אינדוסטריע און האנדעל. אלץ הענגט אפ אן דעם אז דייטשלאנד, וועלכע פאדערט שטארק די אומאבהענגיגקייט פון טערקיי, זאל ריכטיג פערשטעהען די רענאסאנס שטרעבונג פון אידישען פאלק, און זאל בפועל העלפען דעם אידישען ישוב אין ארץ ישראל.

דער פערדיענסט פון דייטשלאנד אין פאליטיש עקאנאמישען זין, וועט זיין ניט נאר אין אריענט נאר אין דער גאנצער וועלט. יעדע הילף מצד דייטשלאנד פאר די ארץ ישראל אידען, וועט ארויסרופען א דאנק־געפיהל צו דייטשלאנד פון די אידען אין אלע לענדער, אפילו אין די פיינדליכע.

דאס נאציאנאלע יודענטום וויל פערווירקליכען איהרע האפנונגען אין טערקיי, דייטשלאנד וויל אויך אז טערקיי זאל עקזיסטירען און זיך ענטוויקלען. עס איז געקומען די צייט אז די דייטשע פאליטיקער זאלען זיך פעראינטערעסירען מיט'ן ציוניזם פון א דייטשען שטאנדפונקט.

אויף דער פראגע האבען מיר געוואלט אנווייזען אין אלגעמיינע שטריכען.

---

*) פראפ. ראהרבאך איז א בעקאנטער דייטשער עקאנאמיסט, מיט וועמענס מיינונגען מען רעכענט זיך שטארק אין דייטשען אויסערען מיניסטעריום. זיינע רייזעס אין אריענט און זיינע ברייטע און טיעפע ידיעות אין קאלאניזאציע האבען איהם געשאפען א גרויסען נאמען. עס איז דעריבער אינטערעסאנט צו הערען זיין מיינונג וועגען דער צוקונפט פון ארץ ישראל און ווי ווייט זי איז פערבונדען מיט'ן גורל פון אידישען פאלק. זיין מיינונג ווערט נאך אינטערעסאנטער מיט דעם וואס עס קומט פון דער דייטשער זייט און קען גערעכענט ווערען, אין א געוויסע מאס, אלס די אפיציעלע דייטשע מיינונג, וועלכע מיר האבען נאך ביז איצט ניט געהערט אין דער פאלעסטינא פראגע. פראפ. ראהרבאך האט אויך זיך בעטהייליגט אין די סעריע לעקציעס וואס די בערלינער ציוניסטען האבען פעראנשטאלטעט לטובת דער טערקישער רויטער "האלבער לבנה" (לויט'ן מוסטער פון אייראפעאישען "רויטען צלם"). אין זיין לעקציע האט ער געזאגט פאלגענדעס

"די אידען זיינען בכח צו בעזעצען א גרויסען טהייל פון אריענט, פאלעסטינא. זיי זענען בכח דארט צו שאפען וויכטיגע קולטור ווערטען. אזא קאלאניזאציע ווי אידען וועלען שאפען, וועט ניט קענען בריינגען צו קיין שום פאליטישע סכסוכים און די דייטשע פאליטיק וועט א סך געווינען פון דעם." ער האט אויך דערמאנט די וויכטיגקייט פון העברעאיש אלס א לעבעדיגע שפראך אין לאנד, און לויט די התלהבות און איבערגעבענקייט וואס די אידען אין ארץ ישראל ווייזען ארויס צו העברעאיש גלויבט ער אז די שפראך וועט ווערען די אידישע פאלקס־שפראך.

זיין לעקציע האט ער געענדיגט מיט די ווערטער:

"שאפען א רעכטען ישוב אין ארץ ישראל איז אונמעגליך מיט מיליאנען אליין. דערצו איז נויטיג דער נאציאנאלער אידעאליזמוז פון די אידען."

דעם ארטיקעל וואס מיר גיבען דא, איז ערשיענען אין דעם נייעם זשורנאל "א גרעסערעס דייטשלאנד", פון וועלכע פראפ. ראהרבאך איז דער רעדאקטאר. דער ארטיקעל איז אהן אן אונטערשריפט און איז זיכער דעם רעדאקטארס אליין.

און אמעריקאנישער דועל

פון א. ל ד'אר.

דער דועל צווישען פאמין און אלעקסאנדראוו, ביידע בעריהמטע שרייבער איז געווען אונפערמיידליך. אויף אלע אונזערע קלוגע ווערטער האט אלעקסאנדראוו געענטפערט, אז כאטש ער איז איינפערשטאנען מיט אונז אין אלעס. און ער איז שוין לאנג איבערצייגט דאס דער דועל איז ניט מעהר ווי א בארבארישער מנהג פון דער בארבארישער אלטערטהום אז דער דועל איז דער סימבאל פון ווילדקייט פערפוצט אין א מאנטעל פון נאבעלהייט, און דאך מוז ער זיך שלאגען.

— און פארוואס? — האבען מיר ערביטערט געפרעגט.

— אט פארוואס, — האט ער געזאגט ביי מיר פערשטעהט איהר מיך וואקסט א זוהן; ער איז איצט אין גאנצען אלט זעקס מאנאט, אבער עס איז דאך מעגליך ער זאל אמאל אויסוואקסען. נו, איז וואס טהוט מען, ווען ער גיט אמאהל א פרעג: "פאפא. האסטו זיך אמאהל געשלאגען?" וואס וועל איך איהם ענטפערען?

— וועסטו זאגען דעם אמת, אז ניט!

— אי וואס רעדט איהר, — האט ער א זאג געטהאן און האט פערצווייפעלט געשאקעלט מיט'ן קאפ — וואס הייסט זאגען ניין! איהר דארפט וויסען אז זיהן זיינען זעהר שטרענג, איך וועל איהם זאגען ניין, און ער וועט מיך כאפען פאר'ן קאלנער און ארויסשליידערען פון אלע טרעפ. וואס וועל איך דאן טהאן איך פרעג אייך?

מיט פאמין'ען איז אויך געווען כמעט דאס זעלבע; ער האט אויך געזאגט, אז ער פערשטעהט דאס שלאגען זיך אויף א דועל איז ווילד און נאריש, פונדעסטוועגען איז ער געצוואונגען זיך שלאגען.

—וועלכער שווארץ יאהר צווינגט עס אייך? האבען מיר זיך אלע געקאכט.

— איך וועל עס אייך ערקלעהרען — האט ער געזאגט, — אין א פאאר וואכען ארום דארף ביי מיר געבוירען ווערען א טאכטער... נו. בעגרייפט עס אליין, מיינע הערען, וואס טהוט מען, ווען זי האט מיך צורופען און א פרעג טהאן: פאפאליע, האסט ווען דועלירט? ווי וועל איך איהר גלייך אין די אויגען קענען קוקען?

האבען מיר אלע א שפיי געטהאן און האבען זיי איבערגעלאזען צו זייער אייגענעם שיקזאל.

פון אנפאנג האט קיינער ניט געוואוסט די אורזאכע איבער וואס די צוויי שרייבערס האבען זיך צוקריעגט. נאכהער האבען געצעהלטע מענשען ערפאהרען אלע איינצעלהייטען, און אזוי ווי אט די געצעהלטע מענשען זיינען געווען שרייבער, האבען זיי עס בסוד צופויקט איבער דער גאנצער וועלט.

און אט וואס איז געשעהען.

אין יענעם פאטאלען טאג וואס דיא קריעג איז צווישען זיי פארגעקומען, האבען זיי צוזאמען פערבראכט אין רעסטאראן "לאנדאן". ווען זיי זיינען ארויס פון דארטען האבען זיי דערטאפט עפעס א וואטשמאן און האבען איהם אונערבארעמליך גענומען ברעכען די ביינער.

ווי עס פיהרט זיך האט מען זיי אבגעשיקט אין דער פאליציי, וואו זיי האבען ביידע אין איין קאמערעל פערבראכט א גאנצע נאכט. און אין פריהמארגען האט אלעקסאנדראוו פלוצלונג ארומגענומען זיין פריינד פאמין און וויינענדיגערהייד אויסגעשריען: "דו פאמין ביזט א גרויסער שרייבער, דו ביזט אונזער שעקספיער —"

— איך — שעקספיער? ווי וואגסטו מיך אזוי בעליידיגען! און פאמין איז געווארען אין כעס און האט מיט רציחה אבגעשטויסען פון זיך זיין פריינד שרייענדיג:

— ווי קענסטו זיך גאר אונטערשטעהען צו פערגלייכען מיך אבי מיט וועמען! זיין נעהם צוריק דיינע ווערטער!

— וויל איך ניט! האט אלעקסאנדראוו פינסטער געענטפערט.

— דו ווילסט ניט? — האט פאמין זיך געהיצט, — גוט, טא קום זשע. זיי מוחל טאקי שוין זיך שלאגען אויף א דועל.

נור אזוי ווי אין דער קעמעריל איז ניט געווען קיין פלאץ ווי אויך קיין פיסטאלעטען איז געבליבען אז מען זאל דעם דועל אבלייגען ביז מארגען.

— איך וועל שוין דיר דערוויזען שעקספיער, — האט מיט פייער געזאגט פאמין, דו וועסט שוין פערזאגען א צעהנטען מיך צו פערגלייכען מיט יעדען איינעם. דו... דו — שטיקעל וואלטער!

— מיך רופסטו וואלטער? — האט אלעקסאנדראוו הייזעריג אויסגעשריען — דו ערלויבסט זיך מיך, א רוסישען שרייבער, אנצורופען מיט א נאמען פון א דער רוח ווייסט ווער? ווארט נור, אזוינע בעליידיגונגען מוזען מיט בלוט אבגעוואשען ווערען

אויף'ן צווייטען טאג זיינען זיי אוועק איבערן שטאדט זוכען סעקונדאנטען.

— איך האב פיינט אזוינע וויצען. האט געזאגט אלעקסאנדראוו צו זיינע סעקונדאנטען, — מיר וועלען זיך שלאגען ביז בלוט.

— און אויף וויפיעל טריט איינער פון דעם צווייטען? האבען יענע געפרעגט.

— אויף 15 טריט און ניט מעהר, פאר אזא ווארט ווי וואלטער טאר מען זיך ניט שלאגען אויף א ווייטערער שטרעקע.

ווען פאמין האט זיך דערפון דערוואוסט האט ער מיט ווירדע בעמערקט, אז ער וויל נור א שטרעקע פון צעהן טריט. "פאר אזא שימפף ווארט ווי שעקספיער איז דאס אויך צופיעל". האט ער צוגעלייגט.

האט מען זיך גענומען דינגען און יעדער איינער האט אלעס מעהר פערקלענערט די צאהל פון די טריט, ביז עס איז אבגעמאכט געווארען אז מען זאל דועלירען אויף'ן אמעריקאנישען אופן.

די סעקונדאנטען זיינען געווען צושראקען און בלאס אבער זיי האבען ניט געמאכט קיין פערזוך אבצוריידען זיי פון דעם.

זיי זיינען אליין געווען שרייבער און האבען דארום פערשטאנען ווי גרויס דיא בעליידיגונג איז אנצורופען רוסישע שרייבער מיט אזוינע נעמען ווי שעקספיער און וואלטער. דעריבער האבען זייא זיך פערנייגט און זיינען אוועק אויסגעפינען א פלאץ וואו דער דועל זאל שטאט פינדען.

~~זיי זיינען זיך צוזאמען געקומען אין~~ א וועלדעל.

ביידע שרייבער האבען אנגעשריבען צעטעלאך וואו זיי האבען געמאלדען: "איך ענדיג מיין לעבען דורך זעלבסטמארד; איך בעט קיינעם ניט בעשולדיגען אין מיין טויט." ביי א בעקאנטען

(פארטזעצונג אויף זייט 5)

קענעדער וואנדערענדער־ריטער (סער ראבערט בארדען.)

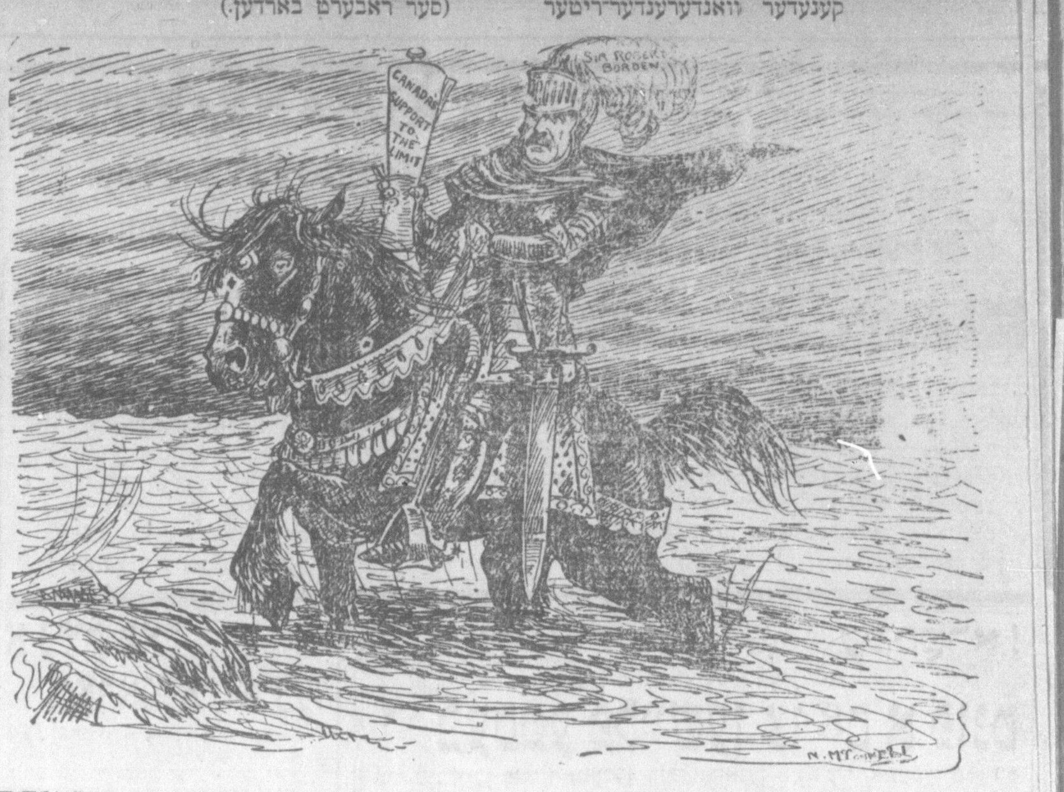
SIR ROBERT BORDEN
CANADA'S SUPPORT TO THE LIMIT

בריטאניא'ס זיהן פון עבר לים געבען איהר אלעם אוועק אויף איהר בערה ט.

א בלינדער אידישער סאלדאט

וואס האט פערלוירען זיינע אויגען אין שלאכט.

(א בריעף פון פראנקרייך)
פון נ. פראנק.

אין איינע פון די פאריזער מאנומענטאלסטע געביידען: גרענד פאלע (גרויסער פאלאץ) איז צייטווייליג אינסטאלירט געווארען א קראנקען־הויז.

דארט בין איך געגאנגען מבקר חולה זיין, א אידישען פריוויליגען וואס איך האב קיינמאהל ניט געקענט.

— זאל נומער 4!

דער אנגעפרעגטער צייגט מיר אן רעכטס, און אין א מינוט ארום בין איך שוין אויף די שטיגען וואס פיהרען אין קראנקען הויז אריין.

א שטויס אין טיהר, און א ברייטער לופטיגער זאל מיט זון פערשוואומען רוקט זיך צו מיר פון הינטער גרונד ארויס. אלע פענסטער זיינען אפען און די בעבלעטערטע קאשטאנען ביימער וואס נעהמען ארום דעם פאלאץ פון עטליכע זייטען ווארפען אין זאל אריין הויפענווייז שטילע און רוהיגע פארפיומען. דאס איז אודאי זייער מתנה צו די קראנקע פון די ביימער קומט צושווימען א ברייטער און ווייכער שאטען און שפרייט זיך איבער דער הייסער נעץ פון דער זון ווי א דורכזיכטיגער זיידענער איבערווארף. קיין קראנקע איז צוערשט ניט צו בעמערקען. די בעטלעך, גלייכע און קליינע שטעהען צוגעבעט און פערמאכט. אין גרונד נאר ווייזען זיך דא און דארט קליינע גרופקעס מענשען.

אויף בעטעל נומער 12 וועלבע איך זוך איז פערבעט. וואו איז ער? דאס הארץ קלאפט.

לאנג זוכען דארף איך ניט. א נאענטע און בעקאנטע שפראך טראגט זיך צו מיר פון א זייט, יא, דאס איז ער! ארומגערינגעלט פון א קרענצעל יונגע לייט זיצט ער און רעדט...

גאט! בלינד גאר?

צוויי בינדעס אויף די אויגען!

ניט וויסענדיג פון וואס אנצוהויבען וויל איך זיך ארויסכאפען און איהם פרעגען וואס האט ער אויף די אויגען, דערזעה איך זיינע פריינד ווי זיי כאפען שנעל ארויף דעם פינגער אויף'ן מויל — א סימן צו שווייגען — פערכאפ איך זיך אומגעלומפערט.

און בעת זיי פערווארפען איהם פון אלע זייטען מיט צערטליכקייטען, בעטראכט איך איהם גענויער.

דאס איז א יונגער מאן פון א יאהר עטליכע און צוואנציג מיט גלאטענע געזיכטס־ליניען. אויף די ווינקלען פון מויל רוהט א קורצער און בלאסער שמייכעל וואס איז שווער גענוי אויסצוטייטשען. עפעס האט ער אין זיך רוהיגעס און אונרוהיגעס צוזאמען... די פרישקייט פון זיין פנים דאס אלע ווייטיגע לעכעלען זיינס וואס פלאקערט אויף און פערלעשט זיך ווי אקליין ליכטעלע ביז די איבערטריבענע צערטליכקייט פון זיינע חברים דאס אלעס פערשטארקט נאך דעם צער און טרויער וואס קומט אויף אייך פון זיין גאנצען וועזען.

אט זיצט אנטקעגען אייך א מענש וואס פערברענגט מיט אייך אזוי היימיש איז דוכט זיך אין פולסטען בעזיץ פון אלע זיינע חושים און קוקט אויף אייך אזוי טרויעריג מיט צוויי ווייסע בינדעס!

קען נאך עפעס ערגערעס זיין ווי דאס? יא ער קוקט אייך אן. אנדערש קען איך דאס ניט אנרופען.

זיינע פריינד האבען מיר דערצעהלט אז די ערשטע טעג האט ער יאמערליך געוויינט. זיך ניט געוואלט טרייסטען, האט מען איהם איינגערעדט אז איין אויג וועט איהם זיכער פערבלייבען מיט ליכט. ווייך ווי א לעמעלע, ווי אלע אונגליקליכע האט ער זיך געלאזט פערוויגען און איצט לאכט ער שוין אויך.

—

די אויגען האט ער פערלארען ביי "אראס".

גענוי ווי מיט איהם איז צוגעגאנגען ווייסט ער ניט. ווי א חלום וואלט פאר איהם פערביי געשוועבט. געוועזען גליקליך — א חלום, געקעמפט א חלום געפאלען — דוכט זיך אויך א חלום. און ענדליך זיך אויפגעכאפט מיט צוויי בינדעס אויף די אויגען — דאס איז שוין ניט קיין חלום...

א חלום די פערגאנגענהייט, א חלום די צוקונפט, אבער ניט די געגענווארט...

—

קיין גרויסער דברן האט ער קיינמאל ניט געדארפט זיין, און איצט האט איהם זיין טראגעדיע נאך מעהר דאס מויל פערשלאסען. ער איז נאך היינט ווי נעכטען אן איינפאכער היטעל מאכער וואס האט זיך אנגעזשירט ווייל אלע האבען זיך אנגאזשירט. קיין גלענצענדע מאנאלאגען קיין שרעקליכע מעשיות הערט מען פון איהם ניט.

אלץ וואס איך קען זיך ביי איהם ארויס רייסען איז: אז ביי אראס האבע דיא אידישע וואלונטירען געקעמפט ווי לייבען. געפאלען זיינען זיי אבער ווי די פליגען.

נאך דער מלחמה האט מען פון צוויי קאמפאניעס קוים איינע געקענט צוזאמענשטוקעווען.

דאס זעלבע דערצעהלט מיר אויך א צווייטער אידישער פריוויליגער וואס איז פון דארט פון אראס, געקומען מיט א שטיק שראפנעל אין זייט. ער האט מעהר גרונד ווי דער ערשטער אפטימיסטיש צו זיין. דער שראפנעל האט קיין ביין ניט אנגעריהרט און ער ניט זיך איבער דער אפעראציאן וואס ערווארטעט איהם מיט א רוהיגער הארץ.

אין אונזער ארימען קלמן — אזוי הייסט דער געוועזענער זעהענדיגער אדער די געוואהנהייט פון זעהענדיגען, און דער איינטרעטענדער בלינדער. בעת זיין האנד זוכט שוין ארום זיך העכסט בלינדיש זיין וועג, און ציטערט מיט אלע איהרע פיבערען, זאגט ער נאך ווי אן אמת'ער תיקו: „איך פאהר ארויס".

ער האט זיך נאך ניט אבגעוואהנט פון אזעלכע פאלשע אויסדריקע!

א שוידער ציהט דורך אייער לייב ווען איהר הערט פון איהם אזא אויסדרוק..

בעהאנדעלט ווערט ער אין האספיטאל אויף'ן בעסטען אופן. די שוועסטערס בעוואכען איהם. די אמת'ע פעען, פוצען איהם און פערצערטלען איהם אויפריכטיג "קלמן" ווייזט אויס איז זיי שווער אויסצוזאגען רופען זיי איהם ווי זיי איז בעקוועהם: דער קליינער קארלאס. און אין דעם נאמען ווי זיי זאגען איהם איז פאראן אזוי פיעל ליעבע! קען זיין אז די ליעבע איז עטוואס צומישט מיט רחמנות — אין גאנצען זאל איז ער דער אונגליקליכסטער אבער א גרויסער חלק פון דער אלגעמיינער ליעבע דארף אויך זיין אויף זיין אייגענעם חשבון צוגעשרייבען ווערען. עס איז א שטילער און גליקליכער מענש. פאר דער גאנצער צייט וואס איך האב מיט איהם פערבראכט, האב איך מיט איהם אפילו רעכט ניט געקענט ריידען. אזוי קנאפ צייט איז אנגעקומען אויף מיין חלק. זיינע בעזוכערס זיינען אזוי פיעל אז פאר יעדען בלייבט נאר א ווארט אריינצווארפען, און אלע וואס בעזוכען דעם "קליינעם יום" קומען מיט פולע הענד. דער איז איהם איבער גוטע סיגארעטען, דער — נאך בעסערע און דער פון די בעסטע שאקאלאד און נאשריי וויפיעל איהר ווילט נור אליין. מיט אזא ביסעל טהעע — וואס ברענגט מען א רוסישען? קען מען שוין באלד אין א קליין שטעדטעל, עפענען א טהעע־געשעפט. באנבאניערען, אלערהאנד, בלויע, רויטע מיט די שעהנסטע בענדלאך פערשלייפט. נאר ווי פאר א טענצערין אדער אן אקטריסע. ווען איך בין דארט געווען איז אנגעקומען א פוילישע אדער פויליש ריידענדיגע דאמע מיט איהר מאן א קאפיטאן וואס רעדט רוסיש — אליין אגב אויך א פערוואונדעטער — און האט זיך אויף'ן קליינעם קארלאס" ביי די שוועסטערס נאכגעפרעגט און א פליסטערענדען טאן. זי האט איהם שוין עטליכע מאהל ארויסגעפיהרט שפאצירען אין א אויטאמאביל און וועט איהם אויך דעם זונטאג אין אויטאמאביל אין וואלד שפאצירען פיהרען. די דאמע פרעגט זיך שטארק נאך אויף זיינע עלטערען וואס וואהנען אין ווארשא, און צו ער וואלט וועלען אז זי זאל, ווען זי וועט דארט זיין צו זיי אריבערגעהן.

פון א פוילישע דאמע אזוי פיעל ליעבענסווירדיגקייט דארף זי נאר א למדן וואונדערן זיין. איך גלויב ניט אז קלמן זאל פויליש ריידען, אז זי זאל איהם פאר א פאליאק אננעהמען. און דערקענט זי איהם ניט צוליעב זיך וואלט זי איהם דערקענט דורך אונז.

זאל עס ניט זיין אמאל — ווי דיא מעשה דערצעהלט — א פערשטעלטע אידן?

ווי איך האב געהערט בעקומט קלמן פון דער רעגירונג א פענסיע פון 1300 פראנק יעהרליך.

נאר ש—ש—ש—א!... ער פערבלייבט שוין אהן ליכט...

—

אה די אויסגעלאשענע אויגען ווי טיעף און טראגיש זיי קוקען! ווער קען און ווער וויל פון זיי אנטלויפען!

און געהענדיג צוריק דורך די סימעטרישע שטילע קאשטאניען אלעע וואס פיהרט מיך אינטים ווי א שטיל שווייגענדען ... דורך דער פרייער אריסטאקראטישער געגענד פון די "עליזעאום פעלדער" האב איך ניט אויפגעהערט צו טראכטען פון ארימען קלמן וואס האט נאך די זון אין טעם אין שטימע אין זכרון און אין די אויסגעלאשענע אויגען... ווי טראגיש איז איצט זיין גורל! און וואס וועט זיין מארגען ווען ער וועט זיך פון דרימעל אויפכאפען און וועט די ראיה מעהר ניט געפינען? וואס וועט זיין מארגען ווען ער וועט די אויגען לעכער רייסען. רייסען און וועט פאר זיך די זון דאס גאלד, מעהר ניט געפינען. וועט ער אלץ שמייכלען?

לויפען וועט ער וועלען נאך אראס. זוכען זיין אוצר. זיינע פערעל. די זון, די ליכטיגקייט וואס ער האט אמאל פערמאגט וואס איהם קומט אהן וועלכער עס לוינט זיך ניט צו לעבען לויפען וועט ער וועלען נאר אויך דאס וועט ער ניט קענען.

אפילו צו לויפען נאך דער זון — דארף מען האבען זון!

חתן כלה
זאלען דאס נעהמען אין אכט!

מערידזש לייסענס
קאן מען קריגען אין אפיס פון
„אידישען זשורנאל"

נאטיס!
דיא יעניגע וואס וועלען דא נעהמען זייערע מערידזש לייסענס וועלען קריגען געדרוקט א שעהנעם בעריכט פון זייער חתונה. פריי

בענוצט זיך מיט דיזע געלעגענהייט!

אדרעס פון דעם זשורנאל
67 עליזאבעטה סטריט 67

איין אמעריקאנישער דועל.

(פארטזעצונג פון פיידזש 4.)

אפיציער האט מען געליהען א היטעל מיט א רעוואלווער.

נאכהער האבען זיי גענומען צוויי שטיקלאך פאפיער און אויף איינעם אנגעשריבען דעם ווארט "טוידט" האבען זיי צונויפגעוויקעלט אין טרייבלאך און אריינגעווארפען אין דעם אפיציערס היטעל..

"נעהמט!" האבען אויסגעשריען די סעקונדאנטען.

ביידע האבען אין איין צייט אריינגעשטעקט די הענד און בלאסע ווי דער טויט האבען זיי ארויסגעצויגען די טרייבלאך. ווען זיי האבען פארנאנדערגעוויקעלט האט זיך ארויסגעשטעלט אז דאס פאפירעל מיט דעם ווארט "טוידט" איז געוועזען ביי פאמינען אין די הענד.

עס איז געווארען שטיל ווי אויף א בית עולם. פאמין האט מיט ציטערענדע הענד גענומען דעם רעוואלווער און איז אוועק צווישען די ביימער.

— וועה איז מיר. — האט אלעקסאנדראוו פיינליך אויסגעשריהען, — וואס האב איך עס געטהאן! דאנטאן האט ערמארדעט פושקינען און איך —

— דאנטעס, — האט איהם פערריכט איינער פון די סעקונדאנטען.

— עס איז אלץ איינס! מיך וועט מען פון היינט אן נעהמען פערהאסען ווי דאנטע! אי, אי!

— דאנטעס, ניט דאנטע. — האט דער סעקונדאנט געזאגט.

וואס איז דער אונטערשיעד, אבי מען וועט זיך פון מיר אבווענדען.

עס האט זיך דערהערט א שאס.

פון א בוים האבען זיך א שאטענגעבען בלעטער, עפעס א פויגעל האט מיט א געשריי א פליה געגעבען און האט פון שרעק זיך אנגעהויבען דרעהען אין דער לופטען.

ראטעוועט איהם! האט זיך אלעקסאנדראוו געבעטען ביי אלע אנוועזענדע, האט מיטלייד ראטעוועט איהם.

"צו שפעט! האט א ברום געטהאן איינער פון די סעקונדאנטען, איהר הערר אלעקסאנדראוו האט דערהרג'עט עם אונשולדיגען מענשען! איהר זייט א ניערערטרעכטיגער דאנטעס!

אין דיעזער מינוט איז פון צווישען די ביימער אונערווארטעט ארויסגעלאפען פאמין; זיין פנים האט געשיינט פון פרייד. "ברידער. פריינד", האט ער געשריען און איז שיער ניט דערשטיקט געווארען פון שמחה — איך האב ניט געטראפען! הורראַ!

— א דאנק גאט, א דאנק גאט! האט א רעווע געטהאן אלעקסאנדראוו, ווערפענדיג זיך איהם אויף'ן האלז.

א פאאר וואכען נאכאנאנד האבען די שרייבערס ווי אויך די סעקונדאנטען און דער אפיציער וואס האט געליהען זיין רעוואלווער מיט'ן היטעל געהאלטען אין איין שיכרן אין דעם רעסטאראן לאנדאן, און האבען יעדען איינעם דערצעהלט וועגען דעם זעלטענעם מוטה וואס די ביידע שרייבער האבען ארויסגעצייגט בשעת'ן דועל.

א בעריכט פון נאציאנאלען ארבייטער קאנפערענץ.

זונטאג דעם 25טען יולי איז אפגעהאלטען געווארען א מיטונג פון נאצ. ארב. קאנפערענץ פאר אידישע רעכטע עס זעגען אנוועזענד געווען אלע נאציאנאלע און ראדיקאלע ארבייטער ארגאניזאציאנען פון טאראנטא.

עס ווערען אנגענומען פאלגענדע רעזאלוציעס:

1) די נאציאנאלע ארבייטער קאנפערענץ פון טאראנטא פאר אידישע רעכטע פערטרעטענדיג אלע שאטירונגען און ריכטונגען פון די אידישע ארבייטער אין טאראנטא ערקלעהרט: אז די שרעקליכע לאגע און רעכטלאזיגקייט פון אדישען פאלק קען ניט פערבלייבען אין זעלבען צושטאנד נאך דער מלחמה, פאר די בלוטיגע קרבנות פון איבער מענשליכע ליידען, האט דאס אידישע פאלק פאלשטענדיג פערדינט זיין פולע מענשליכע און נאציאנאלע בעפרייאונג, די אידישע ארבייטער פון טאראנטא פעראייניגט אין דעם יעצטיגען טראגישען מאמענט צו דערהויבען איהר שטימע אין קאמפף פאר ערלאבערען פולע בירגערליכע פאליטישע און נאציאנאלע רעכטע פאר דעם אידישען פאלק.

2) די קאנפערענץ אין טאראנטא אנערקענט די וויכטיגקייט פון צוזאמענרופען א נאציאנאלע ארבייטער קאנווענשאן צו ארגאניזירען אלע אידישע ארבייטער פאר די פאדערונגען פון פולער בעפרייאונג פון אונזער פאלק. מיר בעשליסען זיך צו בעטייליגען אין דער קאנווענשאן.

3) די קאנפערענץ ערקלעהרט דאס אין דעם קאמפף פאר פאלקס רעכטע דארפען זיך פעראייניגען אלע עלעמענטען פון אונזער פאלק אין א אידישען קאנגרעס צוזאמענגערופען אויף דעמאקראטישע יסודות, ארויסצושטעלען די אידישע פאדערונגען פאר דער עפענטליכקייט און געווינען די אינטערשטיצונג פון אלע פעלקער פאר דיזע פאדערונגען (דיזע רעזאלוציע איז איז אפגעלייגט געווארען אויף צוויי וואכען, בכדי עס זאל מעהרער קלאר ווערען דער צוועק פון קאנגרעס. ביי די טאראנטער אידישע ארבייטער.

4) די קאנפערענץ ערקלעהרט דאס עס איז נויטיג צו שיקען א ספעציעלע אי־

(פארטזעצונג אויף פיידזש 6.)

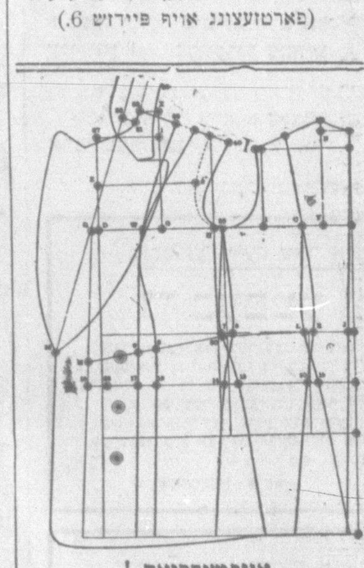

אויפמערקזאם!
ליידים טיילארס, אפערייטארס און קאטטערס, איהר האט איצט א גרויסע געלעגענהייט אין דער סקוהל פון ל. עדמונד 393 ספעדיינע עוועניו צו ווערען א פוירסט קלאס דעזיינער. פרייזען מעסיגע, צופרידענהייט גאראנטירט, אדער דאס געלד צוריק.
ל. עדמונד 393 ספעדיינע עוועניו

ה. יאנאווער ה. ראזענפעלד
פאן מיין 6886 פאן קאלעדזש 5089
זיינען די
טאראנטא קאהל קאמפאני
91 ענגעס סטריט פאן אפיס עדלייד 2029
פערקויפען, נור
Elias Rogers Co's Anthracite
יעדער לאד, קוילען אדער האלץ, ווערט דעליווערט מיט ראדזשעס טיקעטס. פיר קוואליטי און וואג גאראנטירט.

מאנט קלעמענס מישיגען
שיקאגא כשר האטעל
איז מבשר א בשורה טובה צום ווערטהען פובליקום בכלל און בפרט צו אונזערע געשעצטע געסט, דאס מיר האבען געמופט אין א פיינעם 3 סטארי סטיעם היעט בילדינג מיט אלע אימפרואוומענטס נעבען די גרעסטע בעדז הייזער. בכדי אונזערע געסט זאלען האבען די בעקוועהמליכקייט, צו דער זעלבער צייט סטריקט כשר מיט דער השגחה פון א בת הרב מיוחס.
כדי אונזער האטעל זאל כשר געפיהרט ווערען אויך מיט די בעסטע בעהאנדלונג צופריעדענשטעלענד א גוטע היים מיט מעסיגע פרייזען.
ביטע שרייבט ווען, און ווי אזוי איהר פאהרט ארויף ווייזלען מיר אייך ערווארטען מיט'ן אויטאמאביל פריי.
CHICAGO KOSHER HOTEL
A. L. Miller & M. Scheiner, Props.
43 South Gratiot Ave.
MT. CLEMENS Mich.

טאראנטאר אידען!
ווילט איהר [illegible] רענגען די זומערמאנאטען אויף אן פלאץ? קומט אין
פרעסטאן ספרינג הויז
וואוהין אלע דאקטוירים רעקאמענדירען צו פאהרען, ווייל דאס איז דער שעהנסטער, בעסטער און געזונדסטער פלאץ אין גאנץ קענעדע. סטריקטלי כשר. מיין נאמען איז א גוטע גאראנטי דערפאר. אלע מאדערנסטע אימפרואוומענטס און איינריכטונגען, פרייזעס: $10,00 א וואך אהנע באטס, $12,00 מיט באטס. ספעציעלע פרייזעס פאר פאמיליעס.
ש. גארפינקעל, פראפרייטאר פאר מעהר איינצעלהייטען שרייבט צו
PRESTON SPRING HOUSE, - PRESTON, ONT.

עסט פרישע עסען און לעבט לאנג
מיר קייטערען פאר באנקעטען, חתונות א. א. וו. מיר פערזארגען אייך דעם מאן מיט עסען ווען די פאמיליע איז אין קאנטרי.
עסט אין א ריינעם רעסטאראנט. אלעס שעהן, פריש, גוט, געשמאק זויער און — דוקא ביליג.
אבער'ס כשר רעסטאראנט
168 קווין סטריט וועסט, טעלעפאן עדלייד 1960

אידען פון דער גאנצער וועלט!
4

זאמעלט די בילדער און בעקומט א פרייז
מיר וועלען דרוקען ארום 100 בילדער וועגען אידישע טיפען פון אלע וועלט טהיילען.
די בילדער וועלען ערשיינען יעדען טאג א בילד, זיי וועלען ניט האבען קיין אונטערשריפטען אונטער זיך און די לעזער וועלען דארפען טרעפען, וועלכען אידישען טיפ. דאס בילד שטעלט פאר.
ווען אלע בילדער וועלען אבגעדרוקט ווערען, וועלען די לעזער דארפען אריינשיקען זייערע בילדער, מיט די אונטערשריפטען, וועלכען אידישען טיפ, יעדעס בילד שטעלט פאר. פון די וואס וועלען אריינשיקען די ריכטיגע ענטפערס, וועלען 25 בעקומען פרייזען א פראכטפאל געבונדענעם און אינטערעסאנטען בוך.

דער אידישער זשורנאל

ה. ווייבנבערג, פרעזידענט.

ווער איז שולדיג

פון סאפיא

אין טאראנטא אזוי גוט ווי אין יעדער גרויסער שטאדט שפּיעלען זיך אב טאג טעגליך פיעלע טראגעדיעס און קאמעדיעס, ניט נאר אויף דער ביהנע וואו די אקטיארען שטעלען עס פאר, נור אויף דער אמת'ער ביהנע פון לעבען, אין די גאסען, אין די הייזער, אין די קאורטס און איבעראל וואו מענשען געהען.

פיעלע טראגעדיעס ווערען פערשטיקט, ווייל די הויפּט שוישפּיעלער פון זיי ווילען ניט אז דער ברייטער עולם זאל וויסען וועגען דעם. מאנכע אבער שפּרינגען ארויס גאנץ ניט ווילענדיג און דער עולם דערוויסט זיך וועגען דעם.

נעהמט כאטש דער עולם ארויס א מוסר השכל פון דעם וואס ער זעהט ? מיר צווייפלען אין דעם. אלענפאלס יעדער איינער קען אין דעם צווייפלען זעהענדיג און הערענדיג ליליעס טראגעדיע.

נאר לאמיר דערצעהלען כסדר.

אין דעם היגען קרימינאל קאורט איז פארגעבראכט געווארען א געוויסער טשארלי אויף דער שווערער בעשולדיגונג אז ער האט פערפיהרט די 17 יאהריגע ליליע. לויט די עדות פון דער מיידעל אליין וועלכע איז נאך כמעט א קינד האט זיך ארויסגעוויזען אז טשארלי האט זי אריינגעפיהרט אין א הויז וואו ער האט זי פשוט פערשכורט. זי אליין דערצעהלט אז גלייך נאך'ן ערשטען טרונק וואס זי האט געטהאן האט זי שוין ניט געפיהלט אויף וואס פאר א וועלט זי איז און וואס מען טהוט זיך מיט איהר. וואס ווייטער איז געווען געדענקט זי ניט.

דער הולטאי טשארלי האט אין זיין פערטהיידיגונג אנגעגעבען אז ערשטענס איז דאס מיידעל געגאנגען מיט איהר גוטען ווילען און, צווייטענס האט זי אליין געבעטען ער זאל איהר געבען טרינקען שנאפּס.. א "מענערשע פערטהיידיגונג" דאס הייסט אז מען מעג זיך בענוצען מיט יענעמס נארישקייט, און איבערהויפּט מיט דער נארישקייט פון א מיידעל וועלכע איז נאך א קינד. נאר דאס איז ניט וויכטיג. אזוי איז שוין די אלגעמיינע מענערשע מאראל.

מען מעג זיך בענוצען מיט דער אונוויסענהייט פון א קינד פאר אונמענשליכע צוועקען. עס איז אויך ניט וויכטיג דאס וואס דער הולטאי האט אליין צוגעגעבען אז ער איז א פערהייראטער מאן און האט א פרוי מיט קינדער.

שטעלט זיך בלויז פאר פאר א מינוט וואס וואלט געווען, ווען אן עהנליכע געשיכטע פאסירט מיט זיין פרוי. ער וואלט ווי אלע מענער די וועלט געשטורמט און וואלט געשפּיעלט פאר דער וועלט די ראלע אלס א בעטראגענער מאן נעבאך. אלע וואלטען איהם גערעכט געגעבען און דא איז געווען דער פאל גאר אן אנדערער. די פרוי איז געקומען איהם טרייסטען און זאגען א גוט ווארט פאר איהם. אבער ווי געזאגט, איז דאס ניט וויכטיג. וויכטיג איז ווער איז דאס מיידעל. פון וואנען קומט זי צו איהם און וואו זיינען איהרע עלטערן ?

מיר וועלען עס אייך דערצעהלען.

ליליע איז געבארען און ערצויגען געווארען פון זעהר פרומע עלטערן. זי איז געווען זייער בת יחידה. איין מיידעל הייסט דאס. זייערע איבעריגע קינדער זיינען געווען אינגלאך.

פאר אלעמען האבען די עלטערן געוואלט אז זייער בת יחידה זאל אויסוואקסען א צנועה. ווייל זיי זיינען געווען אליין זעהר פרומע. וואס זשע האבען זיי ערצו געטהאן ? — גארנישט ! זיי האבען זיך אבגעגעבען בלויז מיט היטען ליליטשקען זי זאל חלילה ניט בעגעגענען זיך מיט קיין באיעס.

ליליטשקע איז דערווייליע זיך געוואקסען און איז אויסגעוואקסען א שעהנע מיידעל. גוט און שעהן קערפּערליך ענטוויקעלט. א הויכע פיגור, א שעהנע טאליע באי'ס האבען איהר גענומען נאכלויפען וועלענדיג שליסען מיט איהר בעקאנטשאפט זי איז אבער פון זיי אנטלאפען. ניט דערפאר וואס זי האט ניט געוואלט ריידען מיט א שעהנעם באי אדער דער וועלכער איז איהר געפעלען געווארען. זי האט מורא געהאט פאר איהרע עלטערן טאמער וועלען זיי דערזעהען אז זי רעדט מיט א באי.

ליליע פלעגט זיצען אין הויז און מקנא זיין איהרע חבר'טעס וועלכע פלעגען אומגעהן מיט באיעס, געהן צו פארטיס און צו בעלער. אז זי פלעגט וועלען געהן האט זי טאטע מאמע ניט געלאזען. אז זי פלעגט שוין יא אמאהל ערגעץ געהן איז עס געווען מיט'ן טאטען אדער מיט דער מאמען. פאר איהר איז דאס אבער ניט געווען אינטערעסאנט. זי האט געוואלט געהן מיט א באי, און איידער געהן מיט'ן טאטען אדער מיט דער מאמען איז זי בעסער אין הויז געזעסען.

איינמאהל האט זיך ליליע בעגעגענט מיט א באי וועלכער איז געווען זייערער א שכן. ער האט פערצויגען מיט איהר א געשפּרעך ווי געוועהנליך א באי מיט א מיידעל. ריידענדיג האבען זיי ניט געזעהען ווי די צייט פערשווינדעט. ליליע האט שוין געוואלט לויפען אהיים אבער אין דעם איז אנגעקומען איהר פאטער וועלכער האט איהר שוין געזוכט. צו אלעם ערשטען האט ער איהר געגעבען א פאטש פאר'ן באי אין די אויגען. דאן האט ער איהר אוועקגעפיהרט אהיים, [illegible] ער האט איהר געגעבען א גוטען חלק זי זאל וויסען ווי ארומצוגעהן מיט באי'ס ביז שפּעט אין דער נאכט.

ליליע איז שוין מעהר ניט געגאנגען אין ערגעץ ביז זי האט זיך בעקענט מיט טשארלין וועלכער איז א גרויסער שראלאטאן. ער האט איהר דערצעהלט וועגען דער גרויסער שעהנער וועלט וועגען לעבען א גוטען טאג א. א. וו. די חברה קענען דערצעהלען מיט זייערע געשליפענע צינגלאך.

ליליע האט אבער מיט איהם מורא געהאט פיעל צו ריידען. אנשטאט ריידען האט זי איהם געפאלגט האט זיך אויפגעהויבען ווען מען האט ניט געזעהען און איז אוועק. פון די פיעלע ראמאנען ביכלאך וואס זי האט געלעזען האט זי געוואוסט וועגען די גרויסע שעהנע העלדען וועלכע קומען אין מיטען נאכט כאפּען ארויס דורך'ן פענסטער זייער געליעבטע און לויפען מיט איהר אין דער ווייטער וועלט וואו זיי האבען חתונה און לעבען גליקליך. דאן קומען די עלטערן אויף די קניה און בעטען זיך איבער און אזוי ווייטער

ליליע איז אבער ניט פערלאפען אזוי ווייט. דאס האט שוין טשארלי געזעהען מיט'ן ערשטען טרונק פון דעם וויין בעכער, איז זי געפאלען און פון איהרע שעהנע טרוימען האט זיך א חלום אויסגעלאזען.

איז ליליע שולדיג אין דעם וואס עס האט פאסירט ?

וועלען זיך עלטערן ארויסנעהמען א מוסר השכל פון דעם וואס מיט דער מיידעל האט געטראפען ?

וויפיעל עלטערן זיינען דא וועלכע פיהרען זיך אזוי מיט זייערע קינדער ? דארף מען זיי אנווייזען דעם מוסר השכל ?

פערטראכט זיך אביסעל און זאגט ווער איז שולדיג אין דעם אויבענדערמאהנטער טראגעדיע, און איהר וועט ניט דארפען מען זאל אייך ערקלעהרען דעם מוסר השכל .

(פארטזעצונג פון פידזש 5.)

דישע ארבייטער דעלעגאציע צום אינטערנאציאנאלען סאציאליסטישען קאנגרעס, וועלכער וועט זיך צוזאמענקומען נאך דער מלחמה צו ערקלעהרען פאר דער סאציאליסטישער עפענטליכקייט די אידישע לאגע און פאדערען דאס דער אינטערנאציאנאל זאל העלפען דעם אידישען פאלק בעקומען זיינע רעכטע.

5) די קאנפערענץ אין טאראנטא דרוקט אויס איהר שארפען וועהטאג אין פראטעסט געגען די שוידערליכע בעהאנדלונגען אין בעציהונגען פון געוויסע טהיילען פון דער פוילישער פרעסע אין פוילישע שיכטען געגען איבער די אידען אין פוילען, מיר ערקלעהרען דאס די מאראלע פאדערונגען פון פוילישען פאלק פאר זיין בעפרייאונג און זעלבסטשטענדיגקייט קענען נאר אפּגעשוואכט ווערען דורך דער שענדליכער האנדלונג אין טאקטיק פון געוויסע פוילישע עלעמענטען.

עס ווע־ט אויסערוועהלט א קאמיטע פון דריי וועלכע זאל זיך צוזאמענטרעפען מיט די פארשטעהער פון די טאראנטאר ניט אידישער ארבייטשאפט און פון זיי פאדער־ען מאראלישע הילף פאר אונזער בעפרייאונג אויך זאלען זיי אונז העלפען מיט פראפּאגאנדע אין דער ענגלישער פרעסע פאר אונזער גערעכטען קאמפף. עס ווערט אויך אויסערוועהלט א קאמיטע פון פינף זיי זאלען אפּהאלטען אפען־עיר מיטינגס אין אידישען געגענד צו בעקענען דאס טאראנטאר אידענטהום מיט דעם צוועק פון דער קאנפערענץ. און זאל אויך גערופען ווערען א מאסען־מיטונג פון אלע טאראנטאר אידען וועגען דעם.

ד' פרעס קאמיטע:

מטות קרעמער, מאקס מענסאן, און ס. סקאטעלסקי.

די אגודת אחיעבר פון טאראנטא.

האט אבגעהאלטען אן אינהאלטסרייכען מיטינג אם שבת אבענד דעם 24טען יולי אין ת"ת האלל 242 סימקא סט.

א דיסקוסיאן אין העברעאיש וועגען "דער צוקונפט פון העברעאיש אין אמעריקא", איז אבגעהאלטען געווארען פון די פאלגענדע חברים: חבר נאטאנזאהן, חבר מאדארסקי, חבר פריימאן, און חבר סיגל. די חברים האבען אנגעצייגט אז כאטש יעצט איז די לאגע פון העברעאיש אין אמעריקא זעהר טרויעריג, דאך ערווארטעט דא אונזער שפּראך א גלענצענדער צוקונפט. אויך איז אנגעצייגט געווארען אז דער צוקונפט פון העברעאיש אין אמעריקא איז גענצליך אבהענגיג אין חנוך (קינדער ערציהונג).

פלענער ווי צו פערבעסערען דעם חנוך, איז אויך אנגעוויזען געווארען בייא די חברים.

משה סג"ל.

בעגנבעט זיין וואלטהעטער

לואיס דייוויס איז נעכטען אין דער פריה פארגעבראכט געווארען אין פאליס קאורט בעפאר מעדזשיסטרייט קינגספארד אויף דער קלאגע פון גנבה.

ער איז א מיאוסער גנב, האט דער מעדזשיסטרייט בעמערקט, ווען ער האט אויסגעהערט די קלאגע.

און די קלאגע איז געווען פאלגענדע:

לואיס דייוויס האט זיך געווענדעט צו דזשאזעף לעסטער ער זאל איהם ארייננעהמען צו זיך. מר. לעסטער האט איהם אריינגענומען, אבער ער האט איהם בעגנבעט אויף 15 דאלאר

ווען דייוויס איז ארעסטירט געווארען האט ער געלייקענט, אז ער האט די געלד געגנבעט אבער דערנאך האט זיך ארויסגעוויזען אז עס איז אן אמת.

דער מעדזשיסטרייט האט איהם פערמשפט צו 30 טאג אין דזשייל.

פערלירט א פוס צוליעב א רייד

וועלענדיג כאפּען א רייד אויף א פראכט טריין איז פיהליפּ לעווער א זעקס יאהריגער אינגעל פון 124 מאראיא סט. טאראנטא דזשאנקשאן ארונטערגעפאלען פון דער פראכט קאר און א ראד איז אריבער איבער זיין פוס אבשניידענדיג די פוס אין גאנצען.

דער אינגעל איז גלייך צוגענומען געווארען אין וועסטערן האספּיטאל, פון וואנען עס ווערט בעריכטעט אז זיין צושטאנד איז א קריטישער.

ווי עס ווייזט אויס האט זיך פיהליפּ מיט נאך א אינגעל געשפּיעלט אויף די קאר טרעקס פון די סי. פּי. אר ווען זיי האבען דערזעהען אז עס שטעהט א פראכט טריין, האבען זיי בעשלאסען צו כאפּען א רייד ווען זיי זענען ארויף אויפ'ן בריקעל פון קאר האט זיך די טריין געריהרט פון ארט און פיהליפּ איז ארונטערגעפאלען

ווי אזוי דאס האט אין דער ווירקליכקייט פאסירט איז אונבעוואוסט ווייל דער צווייטער אינגעל וועלכער איז מיט איהם געווען איז אזוי צושראקען, אז ער הויבט ניט אן צו וויסען פון דאס וואס עס איז געשעהען.

דער אינגעל האט זעהר ווייניג טשאנסען צו בלייבען לעבען ווייל ער האט פערלוירען פיעל בלוט.

לעזט איבער א צייטונג און וויל ניט בעצאהלען קיין סענט

א גרויסער קראוד מענשען האבען זיך נעכטען נאכגעיאגט נאך א מאן וועלכער האט געוואלט איינשפּארען א סענט און ניט בעצאהלען פאר קיין צייטונג.

א מאן וועמענס נאמען איז אונבעוואוסט איז צוגעגאנגען צו א אינגעל, וועלכער פערקויפט צייטונגען און האט איהם געהייסען געבען א צייטונג. דער אינגעל האט איהם דערלאנגט א צייטונג אבער אנשטאט צו בעצאהלען א סענט האט זיך דער מאן געשטעלט איבערקוקען די ערשטע פּיידזש פון דער צייטונג און ווען ער איז דערמיט פערטיג געווארען, האט ער דערלאנגט דעם אינגעל צוריק דעם פּייפּער.

דער אינגעל האט געמאכט א געשריי און דער מאן האט אנגעפאנגען צו אנטלויפען א גרויסער קראוד מענשען האבען זיך א לאז געטהאן נאך דעם קארגען מאן, וועלכער האט ניט געוואלט בעצאהלען דעם סענט, אבער יענער איז פערשוואונדען. אלע זענען געווען שטארק אויפגערעגט איבער דעם מאדערנעם גנב מיט דער מאדערנסטער גנבה וועלכע בעשטעהט אין אויסלעזען א צייטונג אהן א סענט .

ס. ט. ארבייטער רינג בר. 293

א ספּעציעלער מיטינג וועט אפּגעהאלטען ווערען דאנערשטאג דעם 29־טען יולי אין 194 בעווערלי סטריט.

אלע מיטגליעדער זיינען געבעטען קומען צום מיטינג.

אויב איהר זייט א נאציאנאל־ראדיקאל און איהר ווילט בעלאנגען צום ארבייטער־רינג איז דער איינציגער ארט פאר אייך אין ס. ט. ברענטש.

א. נאדעלמאן סעק. 43 גרענדזש עוו.

וויכטיגע נייעס פאר אלע אידען פון דער וועסט ענד.

די בעסטע וויינען און ליקער

מיר זיינען אין דער רעכטער הארץ פון דער אידישער געגענד, 25 יאהר אין דיא ביזנעס און מיר האבען די בעסטע קענעדער און אימפּארטירטע קאניאקען אונד ברענדיס צו די ביליגסטע פרייזען.
א ספּעשעל דיסקאונט פאר חתונות, פּארטיעס און זו ווייטער.
מיר גאראנטירען פולע צופרידענהייט.
פערגעסט נים אז דאס אלעס האט איהר
201 סענט פּעטריק סטריט
א. פּעטערסאן, פּראפּ. טעלעפאן קאלעדזש 84

L. WHITE & SON
177 Queen St. W
Phone Adelaide 2015

ברייננט אונז דיעזען אדווערטייזמענט וועט איהר קריגען געקלינט און געפּרעסט

אליידים סוט פאר 1.50
א מענער סוט פאר 1.25

ביי ל. ווייהט אונד סאנס

די גוט בעוואוסטע אידישע קלינערס 177 קווין וועסט, אנטקעגען יוניווערסיטי עוו. אדלייד 2015.

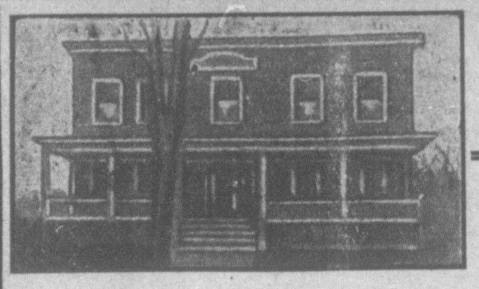

The ALBANY HOTEL
B. MOSCOVITZ Prop.
Mt. Clemens, Mich.

וויכטיגע בעקאנטמאכונג

וועגען דיא מאונט קלעמענס מינעראל בעדער, וועלכע קורירען פיעלע קראנקהייטען, ספּעציעל רוהמאטיזם

ווען איהר ווילט זיין בעהאנדעלט גוט, זאלט איהר איינשטעהן אין דיא „א לבאני האטעל", וועלכער איז ניי געבויעט מיט שעהנע צימערען, אלע מדערנע קאנוויניענעס, עלעקטרישע בעלייכטונגען, הייסע און קאלטע וואנעס. אונזער האטעל איז אין דעם פיינסטען לאקיישאן אין שטאדט. פיעל גראז און בוימער. אונזערע מיעלס זיינען סראקטלי כשר וויא עס איז בעוואוסט פאר דיא לעצטע 15 יאהר. פאהרט בעצייטענס, וואו איהר קריגט גוטע רעזולטאטען, לאזט אונז וויסען און מיר וועלען אייך געבען אלע אינפארמיישאנס און ערווארטען אייך.
מאונט קלעמענס, מישיגען. ב. מאסקאוויטץ.

עקסטרא! עקסטרא!
מיר לאזען אייך וויסען דאס מיר וועלען פערקויפען
די בעסטע פליישען צו 8ס א פונט
מיר סופּלייען פאר האטעלען, רעסטאראנען און דעליקאטעסען סטארס אלע סארטען פלייש צו ביליגע פרייזען.
לעבער 8 סענט א פונט. יעדען טאג פרישע.
יוסף גאלדשטיין
204 יוקליד עוו., קאר. ארמהור טעלעפאן קאלעדזש 1470

א גליק פאר טאראנטאר אידען
עס האט זיך ערשט ערעפענט א האלסייל בעסטע און שעהנסטע ווארעם פאר סוטס, ביזנעס פון די בעסטע ענגלישע און יארקשיר וואלענע שטאפען וואו איהר קענט קריגען די אווער־קאוטס און פענטס מיט האלסייל פרייזען, אויך טיילארס טרימינגס ביי:
J. LUBINSKY
248 Simcoe St Phane Main 6446

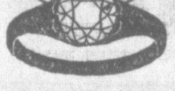

דיימאנדס
$1 $2 $3
וועכענטליך־

איהר האט יעצט די געלעגענהייט צו האבען דעם פיינסטען דיימאנד אדער אנדערע דזשועלרי דורך דאס קרעדיט סיסטעם פון דזשייקאב בראדער. דיימאנדס ווי עס איז בעוואוסט ווערט אלע מאל טייערער און עס איז אן אייביגהייט.
מיר געטרויען יעדען עהרליכען מענשען זא דאס איהר האט די געלעגענהייט צו קויפען ביי אונז דיימאנדס מיט די לייכטעסטע אבצאהלונגען.
ספּעשעל דיסקאונט 10 פּראצענט פאר קעש.
דזשייקאב בראדערס 15 יאנג סטריט ארקייד

פעדלערס און סטאר קיפּערס
די בעסטע סגולה אנצוהאלטען קאסטימערס און צו מאכען געלד איז צו סורפען דריי־גודס, ריינקאוטס, פענסי גודס, דזשועלרי און נאוועלטיס ביי קאפלאן און קא.
האלסיילער און דזשאבבער 229 קווין סטריט וועסט טאראנטא, דער באוואוסטער האלסייל פלאץ וואו פיעל פעדלער זענען באריימט געווארען. דזשאב לאטס זענען שטענדיג דא. ארדערס פינקטליך אטענדעט.
קאפלאן און קא. דזשאבבער 229 קווין סט. וו. טאראנטא אנט.
טעלאפאן עדלייד 3772.

האט איהר שוין בעזוכט דעם נייעם
דיינינג רום אונד רעסטאוראנט
אין 192 ספּאדיינא עוועניו, (ניער קווין)
עס איז פיר אייער אייגענעם בענעפיט
דאס שענסטע פלייז אין אלמעדיישאן פיר ליידים און דזשענטעלמען.
גוטע געשמאקפאלע כשר'ע שפּייזען און גוטע בעהאנדלונג. גאראנטירט.
גרינבלאט, 192 ספּאדיינא עוועניו, (נעבען איבער פּהיבי סטריט)

דארפט איהר פייער לייף־עקסידענט און פלייט גלאס אינשורענס ?
דאן קומט צו אייער אלט בעקאנטען
עמנואל קענען
דער איינציגער אידישער אינשורענס אגענט וואס שרייבט פייער פאליסעס וועלכע זיינען פון גוטע קאמפּאניעס וואס קאנסלען ניט קיין אידישע ביזנעס, מערידזש לייסענס, סיטיזען פּייפּערס און אנדערע אזעלכע דאקומענטען ווערען געמאכט ביליג און פּינקטליך.
קומט צו מיר אין מיין אפיס.
איך בין מיט דער עלטסטער שיפס־קאנטאר אין קענעדע.
E. I. KENEN
24 TORONTO ST.
Telephone M. { 2010 4711
TORONTO ONT.

דער בעסטער סימן

אז אדווערטייזמענטס אין „זשורנאל" ברענגען גוטע רעזולטאטען איז דער פאקט, וואס ווער עס דארף אן ארבייטער, ווער עס האט א ביזנעס צו פערקויפען, ווער עס זוכט א פארטנער און ווער עס האט א הויז צו פערקויפען אדער צו פערענטען — אדווערטייזט עס אויף דער.

וואנטעד פיידזש
— פון —
אידישען זשורנאל

גיט א קוק אויף די וואנט קאלומס פון „זשורנאל" און איהר וועט זעהען, אז מיר דרוקען יעדען טאג פיעל וואנט עדס. דאס איז דערפאר, ווייל דער „זשורנאל" איז די איינציגע אידישע צייטונג, וואס ווערט געדרוקט אין אנטאריא, ווייל זי ערשיינט גאנץ פריה, גלייך מיט אלע ענגלישע פּייפּערס און ווייל אן אדווערטייזמענט, וואס ווערט אונז געגעבען ביי נאכט, ברענגט רעזולטאטען גלייך אויפ'ן נעקסטען פריהמארגען.

אז איהר דארפט ארבייטער, אז איהר ווילט פערקויפען א ביזנעס, אז איהר זוכט א פארטנער, אז איהר האט א הויז צו פערקויפען אדער צו פערענטען. אדווערטייזט עס אין "זשורנאל".

פערזענליכעס

א מזל'דיגע חתונה.

אויף א חתונה ביי מר. ראזענבערג — דער כלה'ס שוואגער אין 3 מעננינג עוו. האט מען קאלעקטירט פאר די מלחמה קרבנות $16.25.

די כלה הייסט מיס נאראדיצקי און דער חתן סעם פינקעלשטיין.

דאס אינטערעסאנטע דערביי איז וואס אין די $16.25 געהט אריין $5.50 וועלכע א יונגער באי מיט א ווארעם אידישע הארץ האט געגעבען פאר דער מצוה צו טראגען דאס געלד אין "זשורנאל". דער באי הייסט משה שערמאן, ער וואינט 3 גריינדזש עוו.

עס איז קיין צווייפעל, אז אין דעם זכות וועט חתן כלה מיט די געסט מיט דעם ערעלען משה שערמאן האבען מזל און ברכה.

ביי דער געבורטסטאג פארטי פון זייער זיעבען יעהריגען זוהן זונטאג יולי דעם 25־טען ביי מר. און מרס. האפמאן 18 נעסאו סטריט איז געזאמעלט געווארען דורך מר. אליק סטרוזינער 15 דאלאר פיר די מלחמה קרבנות.

28—7)